

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ/ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ταχ. Δ/ση : Αν. Τσόχα 36
Τ. Κ. – Πόλη : 115 21- Αμπελόκηποι, ΑΘΗΝΑ
Ιστοσελίδα : www.iep.edu.gr
Πληροφορίες : Ιωάννης Μπαθιανάκης
Τηλ. : 213 133 5151

Αθήνα 23.12. 2016
Αρ. Πρωτ.: 9791

ΠΡΑΞΗ : «Καθολικός σχεδιασμός και ανάπτυξη προσβάσιμου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού»
ΥΠΟΕΡΓΟ 1 : «Επιστημονική, οργανωτική, διοικητική και διαχειριστική υποστήριξη της Πράξης»
MIS : 5001313
Υπεύθ. Πράξης : Βασίλειος Κουρμπέτης
Πληροφορίες : Μαρία Γελαστοπούλου

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ/ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΚΕΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ 1 «ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ, ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ»

ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ «ΚΑΘΟΛΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΥΛΙΚΟΥ»

ΜΕ ΚΩΔΙΚΟ ΟΠΣ 5001313

η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο

Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), Ν.Π.Ι.Δ. που εποπτεύεται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» ως Δικαιούχος της Πράξης «Καθολικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προσβάσιμου Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού», προτίθεται να δημιουργήσει Μητρώο Ειδικών Επιστημόνων/Εμπειρογνομόνων ειδικών προσόντων, για την υλοποίηση του Υποέργου 1 «Επιστημονική, οργανωτική, διοικητική και διαχειριστική υποστήριξη, με στόχο τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου ιδιωτικού δικαίου από εγγεγραμμένους στο εν λόγω Μητρώο για παροχή έργου για Πακέτα Εργασίας, στο πλαίσιο της ανάπτυξης Προσβάσιμου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (Γ΄ έως ΣΤ΄ τάξεις του Δημοτικού), για όλους τους μαθητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σύμφωνα με το πλαίσιο της ανωτέρω Πράξης.

Έχοντας δε υπόψη:

1. Τον Ν. 3966/2011 (ΦΕΚ Α΄ 118) «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Τον Ν. 2527/1997 (ΦΕΚ Α΄ 206), παρ. 8 του άρθρου 6, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 23 του άρθρου 2 του Ν. 2621/1998 (ΦΕΚ Α΄ 136), η οποία τροποποιήθηκε με την παρ. 23 του άρθρου ένατου του Ν. 4057/2012 (ΦΕΚ Α΄ 54), όπως επανήλθε σε ισχύ με το άρθρο 10 Ν. 4076/2012 (ΦΕΚ Α΄ 159) και ισχύει όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 58 του Ν. 4009/2011 (ΦΕΚ Α΄ 195).
3. Τον Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ Α΄ 267), «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013», όπως ισχύει.
4. Τον Ν. 4314/2014 (ΦΕΚ Α΄ 265) «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α 297) και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
5. Τον Ν. 3861/2010 (ΦΕΚ Α΄ 112), «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο «Πρόγραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
6. Τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί συμβάσεως έργου (άρθρο 681 επ.).
7. Τη υπ΄ αριθ. πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2015) Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης, όπως τροποποιήθηκε και αντικαταστάθηκε με την υπ΄ αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020 /20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/01.11.2016) Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης.
8. Την υπ΄ αριθ. 185705/Γ1/18.11.2015 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με

Θέμα «Παύση του Προέδρου του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) και ορισμός νέου» (ΦΕΚ 843/20.11.2015 τ. Υ.Ο.Δ.Δ.).

9. Την υπ' αριθ. 192182/Γ1/26.11.2015 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με θέμα «Παύση της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής και ορισμός νέων» (ΦΕΚ 872/30.11.2015 τ. Υ.Ο.Δ.Δ.).
10. Το υπ' αριθ. πρωτ. 7840/11-4-2013 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» περί επιβεβαίωσης διαχειριστικής επάρκειας του ΙΕΠ.
11. Τη με αριθ. Πρωτ. 6088/17-05-2016 πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων στο Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και το θεσμικό πλαίσιο που την διέπει.
12. Τη με αριθ. 21/16-06-2016 Πράξη του ΔΣ του ΙΕΠ για την υλοποίηση του έργου και για τον ορισμό του υπευθύνου του έργου.
13. Τη με αριθ. Πρωτ. 4686/21-06-2016 αίτηση χρηματοδότησης της πράξης του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης για την ένταξη της πράξης στο Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».
14. Τη με αριθ. Πρωτ. 12160/28.09.2016 Απόφαση Ένταξης της Πράξης με τίτλο «Καθολικός σχεδιασμός και ανάπτυξη προσβάσιμου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού» και MIS 5001313 (στο Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠΕΚΔιΒιΜ).
15. Την με αριθ. πρωτ. 8485/07.11.2016 (ΑΔΑ: ΨΗΟ7ΟΞΛΔ-ΡΡΝ) Απόφαση Αυτεπιστασίας του Υποέργου 1 «Επιστημονική, οργανωτική, διοικητική και διαχειριστική υποστήριξη της Πράξης» της Πράξης «Καθολικός σχεδιασμός και ανάπτυξη προσβάσιμου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5001313.
16. Την υπ' αριθ. 52/22.12.2016 (αριθ. Πρωτ. 9783/23.12.2016 και ΑΔΑ: 6Ο46ΟΞΛΔ-ΘΛΗ) Πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΕΠ με την οποία εγκρίνεται η διενέργεια της παρούσας Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη δημιουργία «Μητρώου Ειδικών Επιστημόνων/Εμπειρογνομόνων για την υλοποίηση του Υποέργου 1 της Πράξης "ΚΑΘΟΛΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ" με κωδικό ΟΠΣ 5001313».

το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π)**προσκαλεί**

φυσικά πρόσωπα (σχολικούς συμβούλους, εκπαιδευτικούς ειδικής αγωγής, εκπαιδευτικούς με ειδικότητα πληροφορικής και μέλη ΔΕΠ) που έχουν εμπειρία σε θέματα Προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού, Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και αξιολόγησης, Έλληνες πολίτες ή πολίτες κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Πτυχιούχους ελληνικών Πανεπιστημίων ή Πανεπιστημίων της αλλοδαπής, να υποβάλουν αίτηση ένταξης στο «**Μητρώο Ειδικών Επιστημόνων/Εμπειρογνομώνων του Υποέργου 1 της Πράξης Καθολικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προσβάσιμου Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού**» ως ειδικοί επιστήμονες/εμπειρογνώμονες σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Πρόσκληση και τις ανάγκες της ανωτέρω Πράξης. Έργο των Ειδικών Επιστημόνων/Εμπειρογνομώνων που θα επιλεγούν από το Μητρώο είναι:

Α) η ανάπτυξη Προσβάσιμου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (από την Γ' έως και την ΣΤ' Δημοτικού) για όλους τους μαθητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Επιπλέον, το εν λόγω υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί και από μαθητές των **Ειδικών σχολείων και των ΕΕΕΕΚ στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση**, στο πλαίσιο του Υποέργου 1 της Πράξης. Οι ειδικές μαθησιακές ανάγκες που θα καλυφθούν από την υλοποίηση της Πράξης είναι αυτές των μαθητών που παρουσιάζουν: **1)** Προβλήματα όρασης (τυφλοί, αμβλύωπες), **2)** Προβλήματα ακοής (κωφοί, βαρήκοοι), **3)** Κινητικά προβλήματα, **4)** Μέτρια και ελαφριά νοητική αναπηρία, **5)** Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, **6)** Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες και **7)** Προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης. Το εκπαιδευτικό υλικό θα αναπτυχθεί **σε έντυπη και ψηφιακή μορφή** ανάλογα με το είδος της αναπηρίας και της ειδικής εκπαιδευτικής ανάγκης στην οποία απευθύνεται και θα χρησιμοποιηθεί κατάλληλη ψηφιακή τεχνολογία που θα το καθιστά πλήρως Προσβάσιμο. Παράλληλα, θα αναπτυχθεί ειδικό εκπαιδευτικό υλικό που θα αφορά στους εκπαιδευτικούς, στους μαθητές, στους γονείς και στην εκπαιδευτική πρακτική εν γένει.

Β) Η επιμόρφωση, που τυχόν απαιτηθεί από το ΙΕΠ, σε επιμορφωτικές ημερίδες που σχετίζονται με το πακέτο εργασίας που ανήκει το παραδοτέο του.

1. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ

1.1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για ένταξη στο Μητρώο.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για ένταξη στο Μητρώο έχουν **Πτυχιούχοι ελληνικών Πανεπιστημίων ή Πανεπιστημίων της αλλοδαπής.**

Σημειώνεται ότι, εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στο ΙΕΠ με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δεν μπορούν να συμμετέχουν στην παρούσα πρόσκληση.

1.2. Διαδικασία υποβολής αίτησης.

Οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να εγγραφούν στο ανωτέρω Μητρώο καλούνται να συμπληρώσουν και να υποβάλουν, **αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή**, αίτηση – βιογραφικό σημείωμα στον διαδικτυακό τόπο του Ι.Ε.Π.: <https://www.iep.edu.gr/services/mitroo/login.php> ακολουθώντας τις οδηγίες που αυτός περιλαμβάνει. Η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων θα είναι ανοικτή από την **Τετάρτη 04.01.2017 έως και την Παρασκευή 03.02.2017 και ώρα 23:59.**

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να γνωρίζουν ότι:

Η αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του Ν. 1599/86 για την ακρίβεια και αλήθεια του περιεχομένου των δηλωθέντων στοιχείων καθώς και της πλήρης, ρητής και ανεπιφύλακτης αποδοχής των όρων της παρούσης πρόσκλησης.

Τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν ότι οι αιτούντες έχουν τα κατά το νόμο προσόντα και τα οποία ανά πάσα στιγμή μπορεί να απαιτηθεί από το Ι.Ε.Π. να υποβάλλουν και εντύπως, είναι τα παρακάτω:

- ✓ Αντίγραφα των βασικών και μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών της ημεδαπής. Σε περίπτωση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής, βεβαίωση ότι είναι ισότιμοι και αντίστοιχοι με τα απονεμόμενα πτυχία των πανεπιστημίων της ημεδαπής με απόφαση του αρμόδιου φορέα, ήτοι του Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α. ή του Δ.Ο.Α.ΤΑ.Π.
- ✓ Όλοι οι τίτλοι, πιστοποιητικά και βεβαιώσεις της αλλοδαπής που επικαλούνται οι υποψήφιοι, πρέπει να είναι επίσημα μεταφρασμένοι στην Ελληνική γλώσσα από αρμόδια κατά νόμο αρχή του Υπουργείου Εξωτερικών ή από πτυχιούχο μεταφραστή του Ιονίου Πανεπιστημίου ή την Πρεσβεία ή το Προξενείο της ξένης χώρας στην Ελλάδα ή από δικηγόρο ή από διορισμένο άμισθο διερμηνέα για τη γλώσσα για την οποία έχει διοριστεί.

2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων φυσικών προσώπων στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα εξεταστούν και θα αξιολογηθούν βάσει των εξειδικευμένων προσόντων και της εμπειρίας τους, από Τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης, τα μέλη της οποίας ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ι.Ε.Π., μετά από εισήγηση του Προέδρου του Δ.Σ. του ΙΕΠ και του Επιστημονικού Υπευθύνου της Πράξης. Η αρμόδια Επιτροπή του Ι.Ε.Π., θα εισηγηθεί στο Δ.Σ. του Ι.Ε.Π. για την ένταξη ή μη του ενδιαφερόμενου στο Μητρώο. Αντικείμενο εξέτασης θα αποτελούν επί ποινή αποκλεισμού οι αιτήσεις που θα έχουν υποβληθεί **εμπρόθεσμα και με όλα τα υποχρεωτικά πεδία συμπληρωμένα.**

Η αρμόδια Επιτροπή δύναται να ζητήσει από τους ενδιαφερόμενους επιπλέον δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά έγγραφα για την πιστοποίηση των στοιχείων της αίτησής τους και οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να τα υποβάλουν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην σχετική γνωστοποίηση από το ΙΕΠ.

3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ (ON – OFF) ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΜΟΡΙΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ)

Τα κριτήρια ένταξης (on-off) και επιλογής (μοριοδοτούμενα) στο Μητρώο των εμπειρογνομόνων, ακολουθούν ρητά τις αρχές για την ίση μεταχείριση ή τις ίσες ευκαιρίες πρόσβασης.

ON /OFF ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ

Τα κριτήρια ένταξης στο Μητρώο Ειδικών Επιστημόνων/Εμπειρογνομόνων **επί ποινή αποκλεισμού είναι σωρευτικά τα ακόλουθα:**

- Πτυχίο Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης ελληνικών πανεπιστημίων ή πανεπιστημίων της αλλοδαπής.
- Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης από Πανεπιστήμιο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή/και Δίπλωμα Μετεκπαίδευσης από το Διδασκαλείο (για τους εκπαιδευτικούς γενικής ή/και ειδικής αγωγής).
- Δημοσιευμένο Επιστημονικό Έργο.
- Δείγμα Παραδοτέου.

ΜΟΡΙΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Τα κριτήρια επιλογής (μοριοδοτούμενα) στο Μητρώο Ειδικών Επιστημόνων / Εμπειρογνομώνων είναι:

α/α	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΜΟΡΙΑ
1	Μεταπτυχιακός Τίτλος στην Ειδική Αγωγή / Μεταπτυχιακός Τίτλος σε άλλο τομέα	4 / 3
2	Διδασκαλείο Ειδικής Αγωγής / Διδασκαλείο Γενικής Εκπαίδευσης	3 / 2
3	Διδακτορικός Τίτλος στην Ειδική Αγωγή / Διδακτορικός Τίτλος σε άλλο τομέα	6 / 5
4	Σχετική διδακτική Εμπειρία στην Ειδική Αγωγή / Σχετική διδακτική Εμπειρία σε άλλο τομέα	Έως 5/ Έως 3 (1 μόριο ανά έτος για την Ειδική Αγωγή. 0,6 ανά έτος για άλλο τομέα. Αθροιστικά το μέγιστο της βαθμολογίας για όλη τη διδακτική εμπειρία τα 5 έτη)
5	Δημοσιευμένο Επιστημονικό Έργο	Έως 7 (1 μόριο ανά δημοσίευση. Μέγιστος αριθμός δημοσιεύσεων που λαμβάνεται υπόψη είναι επτά δημοσιεύσεις)
6	Δείγμα Παραδοτέου	Έως 25 (με βάση την ποιότητα και την πληρότητα των δειγμάτων)

Επισημαίνεται ότι τα προσόντα που έχουν μεγαλύτερη συνάφεια με το αντικείμενο της ειδικής αγωγής έχουν αυξημένη βαρύτητα και προτεραιότητα στο πλαίσιο της ανωτέρω αξιολόγησης.

Επισημαίνεται δε ότι λαμβάνεται υπόψη και αξιολογείται για τα α/α 1, 2 και 3 μόνο ένας τίτλος ανά α/α. Για παράδειγμα εάν ένας υποψήφιος υποβάλλει 2 τίτλους μεταπτυχιακού ειδικής αγωγής και 2 τίτλους μεταπτυχιακού σε άλλο τομέα το μέγιστο των μορίων που θα λάβει είναι 4.

Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει επίσης ρητά να δηλώσει στην αίτησή του για ποιο/α παραδοτέο/α ενδιαφέρεται να αξιολογηθεί και να συμμετάσχει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα πρόσκληση.

Κάθε υποψήφιος έχει δικαίωμα συμμετοχής για όσα παραδοτέα επιθυμεί με την υποβολή των αντίστοιχων δειγμάτων, με την επιφύλαξη των οριζομένων στην κείμενη νομοθεσία σχετικά με τα όρια αμοιβών των δημοσίων υπαλλήλων σε συνδυασμό με την άδεια ασκήσεως ιδιωτικού έργου που θα πρέπει να λάβει για την εκτέλεση του ανατιθέμενου έργου.

Υπογραμμίζεται ότι για τα Παραδοτέα που αφορούν την εκπόνηση επιμορφωτικού υλικού Π.3.1.6, Π.3.2.4., Π.3.3.5., Π.3.4.3., Π. 3.5.3, Π. 3.6.9., Π. 3.7.3., Π.3.8.2. και Π.3.9.2. οι υποψήφιοι δεν υποβάλλουν δείγμα

παραδοτέου, καθόσον το υλικό που αφορά δεν υφίσταται λόγω μη εκπόνησης του πρωτόλειου υλικού που είναι το βασικό αντικείμενο της παρούσας Πρόσκλησης. Ωστόσο, ενδιαφερόμενος που δηλώνει ενδιαφέρον για Παραδοτέο, πλην των ανωτέρω (ήτοι Π.3.1.6, Π.3.2.4., Π.3.3.5., Π.3.4.3., Π. 3.5.3, Π. 3.6.9., Π. 3.7.3., Π.3.8.2. και Π.3.9.2.), με την αίτησή του θα πρέπει ταυτόχρονα να δηλώσει το ενδιαφέρον του ή μη, για τη συμμετοχή του στην εκπόνηση του αντίστοιχου επιμορφωτικού υλικού (ήτοι κατά περίπτωση Π.3.1.6, Π.3.2.4., Π.3.3.5., Π.3.4.3., Π. 3.5.3, Π. 3.6.9., Π. 3.7.3., Π.3.8.2. και Π.3.9.2.), που ανήκει στο ίδιο Πακέτο Εργασίας. Για την εκπόνηση των παραδοτέων Π.3.1.6, Π.3.2.4., Π.3.3.5., Π.3.4.3., Π. 3.5.3, Π. 3.6.9., Π. 3.7.3., Π.3.8.2. και Π.3.9.2, το ΙΕΠ θα επιλέξει μεταξύ των συμμετεχόντων που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον, τον υποψήφιο που έχει συγκεντρώσει τη μεγαλύτερη βαθμολογία στην συνολική αξιολόγηση επί του/των παραδοτέων που ανήκουν στο αντίστοιχο Πακέτο Εργασίας και με την προϋπόθεση ότι αναλαμβάνουν την εκπόνηση ενός βασικού πακέτου, με σχετική εισήγηση του αρμόδιου οργάνου αξιολόγησης του ΙΕΠ.

Οι υποψήφιοι επίσης δεν υποβάλλουν δείγμα παραδοτέου για το Παραδοτέο Π.2.1.3., καθόσον το υλικό για το παραδοτέο αυτό δεν υφίσταται λόγω μη εκπόνησης των Παραδοτέων Π.2.1.1. και Π.2.1.2. Ειδικά για αυτό το παραδοτέο, το ΙΕΠ θα επιλέξει μεταξύ των συμμετεχόντων που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον, τον υποψήφιο που έχει λάβει μεγαλύτερη βαθμολογία για το Παραδοτέο Π.2.1.1. και Π.2.1.2, και με την προϋπόθεση ότι αναλαμβάνουν την εκπόνηση ενός βασικού πακέτου, με σχετική εισήγηση του αρμόδιου οργάνου αξιολόγησης του ΙΕΠ. Ωστόσο, οι ενδιαφερόμενοι για το Π.2.1.1., Π.2.1.2. και Π.2.1.4 θα πρέπει ταυτόχρονα να δηλώσουν με την αίτησή τους το ενδιαφέρον τους ή μη για τη συμμετοχή τους στην εκπόνηση του Π.2.1.3.

Η διαδικασία αξιολόγησης δειγμάτων θα βασιστεί στην επιστημονική τεκμηρίωση, την πληρότητα και την ποιότητα των δειγμάτων σε σχέση με τους στόχους και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα της κάθε Δράσης. Η συνολική έκταση κάθε δείγματος που αντιστοιχεί σε ένα παραδοτέο δεν θα πρέπει να ξεπερνά επί ποινή αποκλεισμού τις 15 σελίδες, A4 portrait, Calibri 11 στιγμές, 1,5 διάστιχο.

Δείγμα που θα αξιολογηθεί και θα λάβει κάτω των 15 μορίων, δεν λαμβάνεται υπόψη και η αντίστοιχη αίτηση αποκλείεται και δεν εντάσσεται στο υπό σύσταση Μητρώο.

Τα δείγματα των παραδοτέων είναι κοινά για όλους του υποψηφίους και ορίζονται παρακάτω:

ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ

Περιγραφή των απαιτούμενων δειγμάτων παραδοτέων του κάθε Πακέτου Εργασίας όλων των Δράσεων υπάρχει στον ΠΙΝΑΚΑ ΙΙ του Παραρτήματος, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της παρούσας Πρόσκλησης.

Η διαδικασία αξιολόγησης και κατάρτισης του Πίνακα Κατάταξης των Ειδικών Επιστημόνων/Εμπειρογνομόνων, θα πραγματοποιηθεί από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης και τις σχετικές εγκριτικές αποφάσεις του Δ.Σ. του ΙΕΠ και περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- ❖ Αξιολόγηση των απαιτούμενων προσόντων (on/off κριτήρια) και ένταξη στο μητρώο εκείνων από τους υποψήφιους που τα ικανοποιούν.
- ❖ Μοριοδότηση των επιπρόσθετων (βαθμολογούμενων) προσόντων των υποψηφίων βάσει των δικαιολογητικών που έχουν υποβάλει.
- ❖ Κατάρτιση, προσωρινού αξιολογικού πίνακα κατάταξης (προσωρινό μητρώο) των υποψηφίων κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης ανά παραδοτέο και ανάρτηση τους στην ιστοσελίδα του Ι.Ε.Π. (<http://iep.edu.gr>) και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Σε περίπτωση ισοβαθμίας προηγείται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει περισσότερα μόρια στα κατά σειρά επιπρόσθετα βαθμολογούμενα προσόντα.
- ❖ Υποβολή τυχόν ενστάσεων από τους υποψηφίους σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ανάρτησης του προσωρινού Πίνακα κατάταξης. Εξέταση Ενστάσεων από την αρμόδια Επιτροπή του Ι.Ε.Π.
- ❖ Κατάρτιση οριστικού Πίνακα κατάταξης (οριστικό μητρώο) των Ειδικών Επιστημόνων/Εμπειρογνομόνων και ανάρτησή του στην ιστοσελίδα του Ι.Ε.Π και τη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

Το Ι.Ε.Π. δεν δεσμεύεται για την υποχρεωτική αξιοποίηση όλων των ενταγμένων στο Μητρώο. Στη διακριτική ευχέρεια του Ι.Ε.Π. συμπεριλαμβάνεται η ανάθεση και η σύναψη συμβάσεων καθώς και ο αριθμός αυτών, αποκλειόμενης οποιασδήποτε αξίωσης των ενδιαφερομένων. Ειδικότεροι όροι θα καθορισθούν με απόφαση του Δ.Σ. στις σχετικές αναθέσεις ή και συμβάσεις, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο όπως εκάστοτε ισχύει και την ισχύουσα νομοθεσία.

Καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του ανατεθέντος έργου, θέση που μπορεί να κενωθεί για οποιοδήποτε λόγο **δύναται να καλυφθεί με άλλους ενταγμένους για το ίδιο παραδοτέο στο Μητρώο ειδικούς επιστήμονες στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης**, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Επιτροπής και απόφασης του Δ.Σ. του Ι.Ε.Π. Εφόσον δεν προκύψει επαρκής αριθμός επιλεχθέντων για το υπό ανάθεση έργο, το ΙΕΠ δύναται να ενεργοποιήσει εκ νέου τις διαδικασίες της παρούσας Πρόσκλησης για τη δημιουργία Μητρώου ανά περίπτωση,

με τα ίδια ή αναμορφωμένα κριτήρια, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες υλοποίησης της Πράξης και προς εξυπηρέτηση υλοποίησής της.

4. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Το αντικείμενο του έργου των ειδικών επιστημόνων/εμπειρογνομώνων, το οποίο υποχρεούνται να εκτελούν αυτοπροσώπως, είναι σωρευτικά το ακόλουθο:

1. Εκπόνηση Παραδοτέου (Α Φάση). Στο πλαίσιο Εκπόνησης Παραδοτέου από τον αντισυμβαλλόμενο περιλαμβάνεται η υποχρέωση συνεργασίας του με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες που έχουν αναλάβει άλλο παραδοτέο στο ίδιο Πακέτο Εργασίας, κατόπιν υπόδειξης και υπό την οδηγίες του αρμοδίου προσώπου (Επιτροπής, Ομάδας, φυσικού προσώπου) που ορίσει το ΙΕΠ για το σκοπό αυτό.
2. Συμμετοχή ως επιμορφωτής σε επιμορφωτικές ημερίδες που σχετίζονται με το πακέτο εργασίας που ανήκει το παραδοτέο του χωρίς επιπλέον αμοιβή. Το ΙΕΠ, με απόφασή του ΔΣ δύναται να ορίσει κάποιους από τους ειδικούς επιστήμονες/εμπειρογνώμονες για να συμμετέχουν σε επιμορφωτικές ημερίδες ως επιμορφωτές. Οι επιμορφωτικές ημερίδες που τυχόν απαιτηθεί να συμμετάσχει ο αντισυμβαλλόμενος, δύναται να λάβουν χώρα εντός όλης της ελληνικής επικράτειας και δεν θα υπερβαίνουν τις έξι ημερίδες. Οι δαπάνες μετακίνησης καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της Πράξης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
3. Επαναδιαμόρφωση Παραδοτέου (Β' Φάση). Μετά την ολοκλήρωση των επιμορφωτικών ημερίδων, την πιλοτική εφαρμογή του υλικού σε σχολικές μονάδες και τυχόν ανάγκη επαναδιαμόρφωσης του Παραδοτέου κατά την κρίση του αρμοδίου προσώπου (Επιτροπής, Ομάδας, φυσικού προσώπου) που ορίσει το ΙΕΠ για το σκοπό αυτό, ο αντισυμβαλλόμενος δύναται να κληθεί στην επαναδιαμόρφωση του παραδοτέου του και σύμφωνα με τις οδηγίες που θα έχει λάβει.

Το ΙΕΠ διατηρεί το μονομερές δικαίωμα τροποποιήσεων, βελτιώσεων ή αποκλίσεων από την προγραμματισμένη εξέλιξη της Πράξης, καθώς και συμπληρώσεων και τροποποιήσεων των παρασχεθέντων Παραδοτέων, εφόσον τα ανωτέρω θα κινούνται στο πλαίσιο του γενικότερου σκοπού της Πράξης.

Ο Υπεύθυνος της Πράξης είναι και συντονιστής των εμπειρογνομώνων, σύμφωνα δε με την υπ' αριθ. 14/21-04-2016 Πράξη του ΔΣ του ΙΕΠ είναι ο κ. Βασίλειος Κουρμπέτης, Σύμβουλος Α' ΥΠΠΕΘ.

5. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Το έργο των Ειδικών Επιστημόνων / Εμπειρογνομώνων θα έχει διάρκεια από την ημερομηνία ανάθεσης ή και υπογραφής σύμβασης και δύναται έως τη λήξη της Πράξης **(30.08.2019)**. Το ακριβές χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του εκάστοτε παραδοτέου θα καθορισθεί στην απόφαση ανάθεσης ή και στη σύμβαση, κατόπιν

εισήγησης του Υπευθύνου της Πράξης. Το χρονοδιάγραμμα της απόφασης ανάθεσης ή και στη σύμβαση δύναται να τροποποιηθεί κατόπιν όμοιας απόφασης, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες του έργου.

Τα Παραδοτέα για κάθε Πακέτο Εργασίας (ΠΕ) αποτυπώνονται αναλυτικά στον Πίνακα Ι του Παραρτήματος, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της παρούσας Πρόσκλησης.

6. ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ – ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Η αμοιβή για το σύνολο του αντικειμένου του έργου του κάθε Ειδικού Επιστήμονα/Εμπειρογνώμονα, που εκτελεσθεί πλήρως και προσηκόντως, ανέρχεται έως το ποσό που αντιστοιχεί σε κάθε Παραδοτέο, όπως ορίζεται από την Αυτεπιστοσία του Υποέργου και αποτυπώνεται στον Πίνακα Ι του Παραρτήματος, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της παρούσας Πρόσκλησης. Επισημαίνεται ότι ο αντισυμβαλλόμενος θα λάβει το 75% της αμοιβής που αντιστοιχεί στο κάθε παραδοτέο που θα έχει αναλάβει με την πλήρη και προσήκουσα υποβολή και παραλαβή του εκπονηθέντος Παραδοτέου (Α΄ Φάση) και το υπόλοιπο 25% της αμοιβής μετά την πλήρη και προσήκουσα υποβολή και παραλαβή του τυχόν αναδιαμορφωμένου Παραδοτέου (Β΄ Φάση). Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που δεν χρειάζεται αναδιαμόρφωση Παραδοτέου με εισήγηση του αρμοδίου προσώπου (Επιτροπής, Ομάδας, φυσικού προσώπου) που ορίσει το ΙΕΠ για το σκοπό αυτό, καταβάλλεται το υπόλοιπο 25%. Για τα παραδοτέα Π.3.1.6, Π.3.2.4., Π.3.3.5., Π.3.4.3., Π. 3.5.3, Π. 3.6.9., Π. 3.7.3., Π.3.8.2. Π.3.9.2 και Π.2.1.3. η αμοιβή καταβάλλεται εφάπαξ, κατόπιν της πλήρους και προσήκουσας παράδοσης και παραλαβής τους.

Επισημαίνεται ότι ο αντισυμβαλλόμενος, εφόσον είναι δημόσιος υπάλληλος, υποχρεούται να λάβει την άδεια ασκήσεως ιδιωτικού έργου κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 Ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α). Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία (παρ. 2 άρθρου 104 Συντάγματος σε συνδυασμό με άρθρο 2 Ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α), εδ. β της παραγράφου 9 του άρθρου 58 του Ν. 4075/2012 (ΦΕΚ 89 Α), σε συνδυασμό με την Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης (ΦΕΚ 3521/01.11.2016 όπως ισχύει).

Σε περίπτωση που από μελλοντικές νομοθετικές ή κανονιστικές ρυθμίσεις τεθεί όριο πρόσθετων αμοιβών κατώτερο από το συμβατικό, η αμοιβή θα αναπροσαρμόζεται αυτοδίκαια στα όρια του νόμου ή της κανονιστικής πράξης από το χρόνο ισχύος της σχετικής πρόβλεψης.

Η αμοιβή καταβάλλεται από το ΙΕΠ σύμφωνα με την χρηματοοικονομική ροή του Έργου και τις διαδικασίες του φορέα. Επισημαίνεται ότι ο Υπεύθυνος της Πράξης και τα στελέχη του ΙΕΠ που συμμετέχουν στην Πράξη δεν λαμβάνουν αμοιβή.

Ειδικότεροι όροι δύναται να καθορισθούν με απόφαση του Δ.Σ. στις σχετικές αναθέσεις ή και συμβάσεις, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο όπως εκάστοτε ισχύει.

7. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Οι αντισυμβαλλόμενοι αποδέχονται ρητά και μεταβιβάζουν το σύνολο του περιουσιακού δικαιώματος σε κάθε έκφανση του, όλες τις εξουσίες που απορρέουν από αυτό ανεξάρτητα από τρόπο εκμετάλλευσης ή μέσο αποθήκευσης (ενδεικτικά ηλεκτρονικό ή έντυπο) για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η προστασία των δικαιωμάτων αυτών απεκδυόμενοι κάθε σχετικού δικαιώματος. Επίσης ο δημιουργός του έργου δεσμεύεται ότι δεν θα εγείρει ζητήματα συναρτώμενα με το ηθικό δικαίωμα του δημιουργού σε περίπτωση νέας έκδοσης του έργου ακόμα και αν αυτό περιλαμβάνει και αναγκαίες αλλαγές ή προσθήκες στο έργο κατά την αποκλειστική κρίση του ΙΕΠ, και σύμφωνα με τους σκοπούς του.

8. ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

Για τους υποψήφιους, η Επιτροπή Αξιολόγησης θα καταρτίσει προσωρινό πίνακα κατάταξης των υποψηφίων με βάση τη βαθμολογία που θα έχουν λάβει. Επί του προσωρινού πίνακα, αφού εγκριθεί από το ΔΣ του ΙΕΠ, οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν ενστάσεις μόνο εντύπως εντός πέντε (05) εργάσιμων ημερών από την επομένη της σχετικής ανάρτησης. Οι ενστάσεις θα πρέπει να είναι επί ποινή απαραδέκτου έντυπες, ενυπόγραφες και συγκεκριμένες. Πιο συγκεκριμένα, δεν γίνονται δεκτές ενστάσεις που υποβάλλονται ηλεκτρονικά καθώς επίσης απορρίπτονται ως ατεκμηρίωτες ενστάσεις αυτές όπως ενδεικτικά κατά του πίνακα συνολικά ή κατά του συνόλου των υποψηφίων που προηγούνται του ενιστάμενου.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται **ιδιοχειρώς ή αποστέλλονται ταχυδρομικά**, εντός σφραγισμένου φακέλου, στο Ι.Ε.Π., Γραφείο Πρωτοκόλλου (7ος όροφος), Α. Τσόχα 36, 11521, Αθήνα, **με θέμα: Για την υπ' αριθ. πρωτ. 9791/23.12.2016 Ανακοίνωση - Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για «Μητρώο Ειδικών Επιστημόνων/Εμπειρογνομόνων του Υποέργου 1 της Πράξης Καθολικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προσβάσιμου Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού» – Υποβολή Ένστασης**, και πρέπει να έχουν παραληφθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία του πενθημέρου και αποδεικνύεται αποκλειστικά από τον αριθμό Πρωτοκόλλου Ι.Ε.Π της παραλαβής και καταχώρησης και όχι από τον ημερομηνία αποστολής του ταχυδρομείου.

Εάν η τελευταία ημέρα της ανωτέρω προθεσμίας υποβολής των ενστάσεων είναι Σάββατο ή ημέρα αργίας των δημοσίων υπηρεσιών, τότε η προθεσμία παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι και την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την αργία. Ενστάσεις που περιέρχονται στο Ι.Ε.Π. και λαμβάνουν αριθμό πρωτοκόλλου, μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής θεωρούνται εκπρόθεσμες, έστω και εάν η ημερομηνία αποστολής του ταχυδρομείου είναι πριν της καταληκτικής και δεν εξετάζονται. Ενημερώνονται οι υποψήφιοι ότι, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 17/2002 Απόφαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, το Ι.Ε.Π. θα

παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης σε στοιχεία που αφορούν τους ατομικούς φακέλους των λοιπών υποψηφίων, προκειμένου να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία (έγγραφη αίτηση, τεκμηρίωση υπέρτερου έννομου συμφέροντος). Μετά τη άπρακτη παρέλευση του ως άνω πενθημέρου, ο Προσωρινός Τελικός Πίνακας καθίσταται Οριστικός και αναρτάται στον σχετικό διαδικτυακό τόπο του ΙΕΠ.

9. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΜΕΛΩΝ ΜΗΤΡΩΟΥ

Ο κατάλογος με τα ονόματα των εντασσόμενων στο Μητρώο «Ειδικών Επιστημόνων/Εμπειρογνομόνων του Υποέργου 1 της Πράξης Καθολικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προσβάσιμου Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού» που θα επιλεγούν για την υλοποίηση της Πράξης σύμφωνα με την παρούσα πρόσκληση, αναρτάται στο δικτυακό τόπο του Ι.Ε.Π και τη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

10. ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ

Η ισχύς του Μητρώου «Ειδικών Επιστημόνων/Εμπειρογνομόνων του Υποέργου 1» της Πράξης Καθολικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προσβάσιμου Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού» αρχίζει από την ανάρτηση του Οριστικού Πίνακα Μητρώου στο δικτυακό τόπο του Ι.Ε.Π. και η ανάθεση έργου στους Ειδικούς Επιστήμονες/Εμπειρογνώμονες από την ανάρτηση ομοίως της απόφασης του Δ.Σ. του ΙΕΠ ή και της σχετικής σύμβασης.

Για τις ανάγκες της παρούσας πρόσκλησης θα ληφθούν υπόψη οι αιτήσεις που θα έχουν υποβληθεί μέχρι την Παρασκευή 03.02.2017 και ώρα 23:59 και ώρα 23:59.

Για περισσότερες πληροφορίες και διευκρινίσεις, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην κυρία Έφη Κατσανδρή (από τις 03.01.2017) στο τηλ. 213 133 5305.

Η παρούσα πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής: <http://www.iep.edu.gr> και στην ιστοσελίδα του προγράμματος «Διαύγεια».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
του ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΖΕΛΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ ΥΠΟΕΡΓΟΥ ΑΝΑ ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΚΕΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΜΗΝΕΣ	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΤΙΜΗΜΑ
ΠΕ2.1: Διερεύνηση της εκπαιδευτικής χρήσης και καταγραφή υπάρχοντος εκπαιδευτικού υλικού και λογισμικού Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης που δεν έχει καταγραφεί	Π2.1.1: Επτά (7) διακριτά ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια, ένα για κάθε κατηγορία εκπαιδευτικού υλικού για: προβλήματα όρασης, προβλήματα ακοής, κινητικά προβλήματα, νοητική αναπηρία, διαταραχή αυτιστικού φάσματος, μαθησιακές δυσκολίες, προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης	0,5	900,00€
	Π2.1.2: Επτά (7) άρθρα, ένα ανά κατηγορία εκπαιδευτικού υλικού, με τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων των Παραδοτέων Π.2.1.1	1	1.800,00€
	Π.2.1.3: Μία (1) συλλογική έκθεση των αποτελεσμάτων των ερευνών για κάθε κατηγορία των Παραδοτέων Π.2.1.1 και Π.2.1.2	0,25	450,00€
	Π.2.1.4: Μία (1) Έκθεση καταγραφής υπάρχοντος εκπαιδευτικού υλικού και λογισμικού Ειδικής Αγωγής (που δεν έχει καταγραφεί)	0,25	450,00€
ΠΕ2.3: Ανάπτυξη επιμορφωτικού υλικού	Π2.3.1: Επτά (7), συνολικά, παρουσιάσεις με σημειώσεις επιμορφωτικού υλικού για κάθε κατηγορία εκπαιδευτικού υλικού για: προβλήματα όρασης, προβλήματα ακοής, κινητικά προβλήματα, νοητική αναπηρία, διαταραχή αυτιστικού φάσματος, μαθησιακές δυσκολίες, προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης	0,5	900,00€
ΠΕ2.4: Εσωτερική αξιολόγηση	Π2.4.1: Έξι (6) αξιολογήσεις (Μία ανά εξάμηνο και μία τελική)	2	3.600,00€
ΠΕ2.5: Μελέτες Παρακολούθησης της Εφαρμογής και Βέλτιστης Αξιοποίησης του Προσβάσιμου Εκπαιδευτικού Υλικού του έργου	Π2.5.1-Π2.5.8: Οκτώ (8) Μελέτες Εφαρμογής και Βέλτιστης Αξιοποίησης του Προσβάσιμου Εκπαιδευτικού Υλικού για τις ακόλουθες κατηγορίες ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών: προβλήματα όρασης, προβλήματα ακοής, κινητικά προβλήματα, νοητική αναπηρία, διαταραχή αυτιστικού φάσματος, μαθησιακές δυσκολίες, προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης και πολλαπλές αναπηρίες	2,5	4.500,00€
ΠΕ3.1: Εκπαιδευτικό υλικό για την ευαισθητοποίηση σε θέματα αποδοχής της αναπηρίας και της διαφορετικότητας καθώς και για την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας στο σχολείο	Π3.1.2: Εκπαιδευτικό υλικό με βιωματικές δραστηριότητες για μαθητές και ενήλικες με στόχο την αποδοχή της διαφορετικότητας καθώς και την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας	0,5	1.000,00€
	Π3.1.3: Εκπαιδευτικό υλικό με δραστηριότητες αποδοχής της διαφορετικότητας για μαθητές και ενήλικες καθώς και για την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας μέσω της τέχνης του θεάτρου	1,5	3.000,00€
	Π3.1.4: Λέξεις, ήχοι και εικόνες: Ευαισθητοποίηση μαθητών και εκπαιδευτικών σε θέματα αποδοχής της αναπηρίας και της διαφορετικότητας καθώς και ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας μέσα από τα παραμύθια	2,5	5.000,00€

ΠΑΚΕΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΜΗΝΕΣ	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΤΙΜΗΜΑ
	Π3.1.5: Εκπαιδευτικό υλικό με δραστηριότητες μουσικής και κινητικής αγωγής για την ευαισθητοποίηση μαθητών και ενηλίκων σε θέματα αποδοχής της αναπηρίας και της διαφορετικότητας καθώς και για την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας στο σχολείο	2	4.000,00€
	Π3.1.6: Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για τη χρήση του παραδοτέου εκπαιδευτικού υλικού για τα παιδιά με αναπηρίες	0,5	1.000,00€
ΠΕ3.2: Εκπαιδευτικό υλικό για την ανάπτυξη κοινωνικών, συναισθηματικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων ζωής και αυτόνομης διαβίωσης για μαθητές με αναπηρία	Π3.2.2: Έντυπο και Ψηφιοποιημένο υλικό με την μορφή Κοινωνικών Ιστοριών που θα αφορούν στην Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη και στην κατανόηση κοινωνικών καταστάσεων για μαθητές με αναπηρία	1,5	3.000,00€
	Π3.2.3: Έντυπο και Ψηφιοποιημένο υλικό με την μορφή Κοινωνικών Ιστοριών που θα αφορούν στη διαχείριση κινδύνων και κρίσεων για την ασφάλεια και υγεία των μαθητών με αναπηρία	1,5	3.000,00€
	Π3.2.4: Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για τη χρήση του παραδοτέου εκπαιδευτικού υλικού για τα παιδιά με αναπηρίες	0,25	500,00€
ΠΕ3.3: Εικονογραφικό εννοιολογικό λεξικό για τη διδασκαλία βασικών εννοιών και θεματικών που διδάσκονται στο νηπιαγωγείο και στο δημοτικό για μαθητές με αναπηρία και δυσκολίες κατανόησης	Π3.3.1: Έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που αφορούν στην Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη	1	2.000,00€
	Π3.3.2: Έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που αφορούν τις Φυσικές Επιστήμες, ΤΠΕ, Μαθηματικά	1,75	3.500,00€
	Π3.3.3: Έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που αφορούν το Περιβάλλον, Ιστορία και Φυσική Αγωγή	1,5	3000,00€
	Π3.3.4: Έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που αφορούν τη Γλώσσα και τις Τέχνες	1,5	3.000,00€
	Π3.3.5: Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για τη χρήση του παραδοτέου εκπαιδευτικού υλικού για τα παιδιά με αναπηρίες	0,25	500,00€
ΠΕ3.4:Οδηγός εκπαίδευσης για μαθητές με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος: Καλές πρακτικές για τη σχολική τους ένταξη	Π3.4.1: Έντυπος και ψηφιακός Οδηγός εκπαίδευσης για μαθητές με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος	1,75	3.500,00€
	Π3.4.2: Ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που αφορούν Μελέτες περίπτωσης μαθητών του δημοτικού σχολείου	1	2.000,00€
	Π3.4.3: Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για τη χρήση του παραδοτέου εκπαιδευτικού υλικού για τα παιδιά με αναπηρίες	0,25	500,00€
ΠΕ3.5:Έντυπο και ψηφιακό υλικό εκπαιδευτικών παρεμβάσεων για μαθητές με προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης - Καλές πρακτικές για τη σχολική τους	Π3.5.1: Έντυπος και ψηφιακός Οδηγός εκπαίδευσης για μαθητές με προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης	1,75	3.500,00€
	Π3.5.2: Ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που αφορούν Μελέτες περίπτωσης μαθητών του δημοτικού σχολείου	1	2.000,00€

ΠΑΚΕΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΜΗΝΕΣ	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΤΙΜΗΜΑ
ένταξη	Π3.5.3: Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για τη χρήση του παραδοτέου εκπαιδευτικού υλικού για τα παιδιά με αναπηρίες	0,25	500,00€
ΠΕ3.6:Ανάπτυξη προσβάσιμου υλικού και ενίσχυση ευέλικτων στρατηγικών αυτορρύθμισης της συμπεριφοράς και της μάθησης στο μάθημα της γλώσσας στο γενικό δημοτικό σχολείο (στη βάση του Καθολικού Σχεδιασμού Μάθησης)	Π3.6.1: Εγχειρίδιο για τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας όσον αφορά τις στρατηγικές αυτορρύθμισης της μάθησης κι ενεργητικής εμπλοκής του μαθητή στο γνωστικό αντικείμενο της γλώσσας στη βάση διαστάσεων του ψηφιοποιημένου υλικού	1	2.000,00€
	Π3.6.2: Ψηφιοποιημένο υλικό (Κείμενα easy to read) από τα βιβλία γλώσσας (Γ' και Δ' Δημοτικού) – εμπλουτισμένο, προσαρμοσμένο, τροποποιημένο κατά περίπτωση	1,5	3.000,00€
	Π3.6.3: Εγχειρίδιο με βήμα προς βήμα με οδηγίες για τη χρήση και εφαρμογή του ψηφιοποιημένου υλικού από τα βιβλία γλώσσας (Γ' και Δ' Δημοτικού)	1	2.000,00€
	Π3.6.4: Πορίσματα από την διενέργεια έρευνας για την αποτελεσματικότητα του ψηφιοποιημένου υλικού σε μαθητές/τριες με συγκεκριμένα γενετικά σύνδρομα που συνδέονται με τη νοητική αναπηρία, όπως και παιδιά με άλλες αναπηρίες που χαρακτηρίζονται από δυσκολίες στον τομέα της παραγωγής και κατανόησης της γλώσσας, και προτάσεις για πιθανές επιμέρους προσαρμογές	0,75	1.500,00€
	Π3.6.5: Ψηφιοποιημένο υλικό (Κείμενα easy to read) από τα βιβλία Μελέτης Περιβάλλοντος (Γ' και Δ' Δημοτικού) – εμπλουτισμένο, προσαρμοσμένο, τροποποιημένο κατά περίπτωση	0,5	1.000,00€
	Π3.6.6: Ψηφιοποιημένο υλικό (Κείμενα easy to read) από τα βιβλία Ιστορίας, (Γ' και Δ' Δημοτικού) – εμπλουτισμένο, προσαρμοσμένο, τροποποιημένο κατά περίπτωση	0,5	1.000,00€
	Π3.6.7: Ψηφιοποιημένο υλικό (Κείμενα easy to read) από τα βιβλία Θρησκευτικών (Γ' και Δ' Δημοτικού) – εμπλουτισμένο, προσαρμοσμένο, τροποποιημένο κατά περίπτωση	0,5	1.000,00€
	Π3.6.8: Ψηφιοποιημένο υλικό (Κείμενα easy to read) από τα βιβλία Μαθηματικών (Γ' και Δ' Δημοτικού) – εμπλουτισμένο, προσαρμοσμένο, τροποποιημένο κατά περίπτωση	0,5	1.000,00€
	Π3.6.9: Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για τη χρήση του παραδοτέου εκπαιδευτικού υλικού για τα παιδιά με αναπηρίες	0,25	500,00€
ΠΕ3.7: Προσβάσιμο υλικό για μαθητές με κινητική αναπηρία	Π3.7.1: Εκπαιδευτικό περιεχόμενο για την εφαρμογή με κατηγορίες δραστηριοτήτων για την Γ' έως ΣΤ' Δημοτικού	2	4.000,00€
	Π3.7.2: Εκπαιδευτικό περιεχόμενο για την κοινωνική ζωή και την εξερεύνηση του περιβάλλοντος μαθητών με κινητική αναπηρία	1,75	3.500,00€
	Π3.7.3: Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για τη χρήση του παραδοτέου εκπαιδευτικού υλικού για τα	0,25	500,00€

ΠΑΚΕΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΜΗΝΕΣ	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΤΙΜΗΜΑ
	παιδιά με αναπηρίες		
ΠΕ3.8: Εικαστικό Εκπαιδευτικό Υλικό για μαθητές με αναπηρία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	Π3.8.1: Εκπαιδευτικό περιεχόμενο με εικαστικές δραστηριότητες, εικαστικών εκπαιδευτικών δράσεων, ασκήσεων & projects των μαθητών με αναπηρία για την Γ' έως ΣΤ' Δημοτικού	2,25	4.500,00€
	Π3.8.2: Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για τη χρήση του παραδοτέου εκπαιδευτικού υλικού για τα παιδιά με αναπηρίες	0,25	500,00€
ΠΕ3.9: Ανάπτυξη καθολικά σχεδιασμένου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού για τα μαθηματικά της Ε' τάξης Δημοτικού, για μαθητές γενικής και ειδικής εκπαίδευσης	Π3.9.1: Καθολικά σχεδιασμένο ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό για τα μαθηματικά της Ε' τάξης Δημοτικού, για μαθητές γενικής και ειδικής εκπαίδευσης	3,75	7.500,00€
	Π3.9.2: Επιμορφωτικό υλικό για το Καθολικά σχεδιασμένο ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό για τα μαθηματικά της Ε' τάξης Δημοτικού, για μαθητές γενικής και ειδικής εκπαίδευσης	0,25	500,00€
ΠΕ3.10: Ανάπτυξη εργαλείων για την παιδαγωγική αξιολόγηση	Π3.10.1 Εργαλεία παιδαγωγικής αξιολόγησης των μαθητών από τους εκπαιδευτικούς προκειμένου να συντάσσουν το εξατομικευμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης	1	2.000,00€
ΠΕ4.1: Ανάπτυξη υλικού για την εκπαίδευση στην ανάγνωση και γραφή της Braille	Π4.1.1: Εκπαιδευτικό υλικό (περιεχόμενο) για το πρόγραμμα εκπαίδευσης στην ανάγνωση και γραφή της Braille	2,5	5.000,00€
ΠΕ4.2: Αγωγή Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης τυφλών μαθητών	Π4.2.1: Εκπαιδευτικό περιεχόμενο για την Αγωγή Κινητικότητας Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης τυφλών μαθητών	2,5	5.000,00€
ΠΕ4.3: Ανάπτυξη απτικής νοηματικής επικοινωνίας για μαθητές με τύφλωση και πολλαπλές αναπηρίες και τυφλοκώφωση	Π4.3.1: Εκπαιδευτικό υλικό (περιεχόμενο) ανάπτυξης απτικής νοηματικής επικοινωνίας	3	6.000,00€
ΠΕ4.4: Διδασκαλία της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) ως πρώτη γλώσσα για την Γ' Δημοτικού	Π4.4.1: Εκπαιδευτικό περιεχόμενο για την διδασκαλία της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) ως πρώτη γλώσσα για την Γ' Δημοτικού	6	12.000,00€
ΠΕ4.5: Διδασκαλία της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) ως πρώτη γλώσσα για την Δ' Δημοτικού	Π4.5.1: Εκπαιδευτικό περιεχόμενο για την διδασκαλία της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) ως πρώτη γλώσσα για την Δ' Δημοτικού	4	8.000,00€

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΠΕ)****Δράση 2. Αξιοποίηση εμπειρίας από την εκπαιδευτική χρήση του υπάρχοντος προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού για την αποτελεσματική ανάπτυξη του νέου**

Η δράση αναλύεται σε πακέτα εργασίας ως εξής:

ΠΕ2.1. Διερεύνηση της εκπαιδευτικής χρήσης και καταγραφή υπάρχοντος εκπαιδευτικού υλικού και λογισμικού Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης που δεν έχει καταγραφεί.***Επιμέρους ενέργειες***

1. Οι εμπειρογνώμονες επιστημονικής και παιδαγωγικής τεκμηρίωσης του παρόντος έργου θα διερευνήσουν την εκπαιδευτική χρήση του υλικού που έχει αποκτηθεί ή δημιουργηθεί και θα καταγράψουν όλο το εκπαιδευτικό υλικό και το λογισμικό (που δεν έχει καταγραφεί μέχρι σήμερα) που σχετίζεται με την Ειδική Αγωγή και έχει αναπτυχθεί για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων ή φορέων άλλων Υπουργείων ή οργανώσεων ή υπήρξε αντικείμενο προμήθειας <http://www.prosvasimo.gr/el/ekpaideutiko-uliko> και <http://www.prosvasimo.gr/el/yparxon-ekpaideutiko-logismiko>.
2. Ο τρόπος αξιοποίησης του υλικού που έχει αποκτηθεί ή δημιουργηθεί αποτελεί αντικείμενο ξεχωριστής μελέτης, την οποία θα εκπονήσουν οι Εμπειρογνώμονες και Ειδικοί Επιστήμονες του παρόντος έργου.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π2.1.1. Δείγμα ενός ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, (ενδεικτικές ερωτήσεις, δομή και εύρος ερωτήσεων)

Π2.1.2. Δείγμα ενός άρθρου (δομή περιεχομένων και ενδεικτική Περίληψη)

Π2.1.3. Δείγμα συλλογικής έκθεσης των Παραδοτέων Π.2.1.1 και Π.2.1.2. (δομή περιεχομένων και ενδεικτική Περίληψη)

Π2.1.4. Δείγμα Έκθεσης καταγραφής υπάρχοντος εκπαιδευτικού υλικού και λογισμικού Ειδικής Αγωγής

ΠΕ2.3. Ανάπτυξη επιμορφωτικού υλικού***Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα***

Οι Εμπειρογνώμονες επιστημονικής και παιδαγωγικής τεκμηρίωσης είναι υπεύθυνοι για την εκπόνηση του αναλυτικού προγράμματος επιμόρφωσης και του επιμορφωτικού υλικού που θα χρησιμοποιηθεί στα επιμορφωτικά σεμινάρια και στις ενδοσχολικές επιμορφώσεις. Το επιμορφωτικό υλικό βασίζεται στο προσβάσιμο εκπαιδευτικό υλικό που θα αναπτυχθεί, η αξιοποίηση του οποίου από τους εκπαιδευτικούς της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης αποτελεί πρωταρχική προτεραιότητα και αντικείμενο των επιμορφωτικών δράσεων. Το πρόγραμμα σπουδών επιμόρφωσης περιλαμβάνει ένα γενικό μέρος και στη συνέχεια εξειδικεύεται ανάλογα με την αναπηρία ή την ειδική εκπαιδευτική ανάγκη.

Επιμέρους Ενέργειες

1. Εκπόνηση του αναλυτικού προγράμματος επιμόρφωσης και του επιμορφωτικού υλικού που θα χρησιμοποιηθεί στα επιμορφωτικά σεμινάρια και στις ενδοσχολικές επιμορφώσεις
2. Ανάπτυξη επιμορφωτικού υλικού που θα περιλαμβάνει ένα γενικό μέρος και επί μέρους τμήματα για κάθε αναπηρία και ειδική εκπαιδευτική ανάγκη, τα οποία θα εκπονηθούν από τους σχετικούς Ειδικούς Επιστήμονες.
3. Ανάπτυξη οδηγού για τους συγγραφείς με προδιαγραφές για τη συγγραφή των κειμένων και τις παρουσιάσεις.
4. Επιμόρφωση (με επιμορφωτές τους συγγραφείς του υλικού) των εκπαιδευτικών γενικής και ειδικής αγωγής σε θέματα όπως η χρήση του εκπαιδευτικού υλικού ανάλογα με το προφίλ του μαθητή, οι μέθοδοι διδασκαλίας

του υλικού στα πλαίσια εξατομικευμένης ή ομαδικής διδασκαλίας, η χρήση του υλικού σε διαφορετικά εκπαιδευτικά πλαίσια (τμήμα γενικής αγωγής, τμήμα ένταξης, εξατομικευμένη/ενισχυτική διδασκαλία, ομαδική διδασκαλία) καθώς και η χρήση των προδιαγραφών προσβασιμότητας για την κατασκευή ή την προσαρμογή υπάρχοντος εκπαιδευτικού υλικού για μαθητές με αναπηρίες και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

5. Στα πλαίσια προετοιμασίας της επιμόρφωσης προβλέπεται και η πιλοτική εφαρμογή του υλικού από εκπαιδευτικούς των γενικών ή ειδικών σχολείων.

6. Με βάση το επιμορφωτικό υλικό θα αναπτυχθούν ηλεκτρονικές παρουσιάσεις (power point) με στόχο τη δομημένη, συναφή παρουσίαση των θεματικών ενοτήτων και τη διατήρηση της ομοιογένειας. Επίσης, θα περιλαμβάνεται υλικό για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών που θα επιμορφωθούν.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π2.3.1. Ένα (1) δείγμα παρουσίασης (PPP) με συνοδευτικές σημειώσεις επιμορφωτικού υλικού και να περιλαμβάνει μεθοδολογία αξιολόγησης των εκπαιδευτικών που θα επιμορφωθούν.

ΠΕ2.4. Εσωτερική αξιολόγηση

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Στο συγκεκριμένο έργο περιλαμβάνεται ως οριζόντια ενέργεια η δημιουργία και εφαρμογή συστήματος εσωτερικής αξιολόγησης της Πράξης. Σκοπός είναι να διασφαλιστεί εκ των προτέρων η ποιότητα και αποτελεσματικότητα του συνόλου των δράσεων. Το σύστημα αξιολόγησης που αναπτύσσεται θα περιλαμβάνει τη μεθοδολογία, τα επιστημονικά εργαλεία και τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν στη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων. Για την εφαρμογή της εσωτερικής αξιολόγησης οι Εμπειρογνώμονες επιστημονικής και παιδαγωγικής τεκμηρίωσης συνεργάζονται με Την ομάδα εργασίας της Δράσης 1 (εμπειρογνώμονες για τον συντονισμό και παρακολούθηση της Πράξης) προκειμένου να αντιμετωπίζονται οργανωτικά ζητήματα. Η εσωτερική αξιολόγηση έχει το χαρακτήρα της διαμορφωτικής αξιολόγησης, εφαρμόζεται σε φάσεις και αφορά σε όλους τους συντελεστές και τον τρόπο υλοποίησης της Πράξης ως προς ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά. Στο τέλος κάθε φάσης συντάσσονται ενδιάμεσες εκθέσεις, οι οποίες εκτός από τα αποτελέσματα περιλαμβάνουν και προτάσεις για διορθωτικές ενέργειες. Λίγο πριν το τέλος της Πράξης θα παραδοθεί η τελική έκθεση.

Επιμέρους Ενέργειες

1. Ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης (δείκτες, μεθοδολογία κλπ).
2. Εκπόνηση ενδιάμεσων εκθέσεων και τελικής έκθεσης.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π2.4.1. Ένα (1) δείγμα συστήματος αξιολόγησης (δείκτες, μεθοδολογία κλπ) και δομή τελικής έκθεσης

ΠΕ2.5. Μελέτες Παρακολούθησης της Εφαρμογής και Βέλτιστης Αξιοποίησης του Προσβάσιμου Εκπαιδευτικού Υλικού του έργου

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Μέσα από την διεξαγωγή ερευνών πεδίου βραχείας διάρκειας που θα υλοποιηθεί από τους συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού και τα μέλη των ομάδων του έργου επιδιώκεται η διερεύνηση των προϋποθέσεων για τη βέλτιστη εφαρμογή του υλικού. Τα αποτελέσματα αυτών των ερευνών θα αποτελέσουν σημαντικό οδηγό για την υλοποίηση της παρούσας πράξης, τη βιωσιμότητα του παραχθέντος υλικού και την επιστημονική του τεκμηρίωση. Τα αποτελέσματα των ερευνών θα παρουσιάζονται και θα δημοσιεύονται σε ημερίδες, συνέδρια, επιστημονικά περιοδικά και θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του έργου καθ όλη την διάρκεια υλοποίησης του έργου αλλά και μετά την ολοκλήρωσή του.

Επιμέρους Ενέργειες

1. Διεξαγωγή ερευνών πεδίου βραχείας διάρκειας για την αποτύπωση της αρχικής εμπειρίας από τη χρήση του υλικού.

2. Εκπόνηση 8 μελετών εφαρμογής και βέλτιστης αξιοποίησης του προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού, όπου θα περιλαμβάνονται ευρήματα από την εφαρμογή του υλικού, μεθόδους καλύτερης αξιοποίησης, οδηγίες για την καλύτερη εφαρμογή του ανάλογα με τις αδυναμίες του μαθητή και το εκπαιδευτικό πλαίσιο που χρησιμοποιείται με τελικό στόχο την δημιουργία προϋποθέσεων για την καλύτερη εφαρμογή του υλικού στη λογική της εξατομικευμένης διδασκαλίας αλλά και εκεί που είναι εφικτό της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, δηλαδή της διδασκαλίας του μαθητή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα πλαίσια της γενικής τάξης.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π2.5.1. Ένα (1) δείγμα Μελέτη Εφαρμογής και Βέλτιστης Αξιοποίησης του Προσβάσιμου Εκπαιδευτικού Υλικού για μαθητές με οποιαδήποτε αναπηρία που θα περιλαμβάνει συνοπτικό σχέδιο έρευνας, τη δομή της μελέτης και ενδεικτική περίληψη.

Δράση 3. Ανάπτυξη (παραγωγή) προσβάσιμου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού για τις Γ'-ΣΤ' τάξεις Δημοτικού, για μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Δράσεις ανάπτυξης υλικού καθολικά σχεδιασμένου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού προσβάσιμου από μαθητές με αναπηρίες, ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για όλες τις τάξεις του Δημοτικού σχολείου (Συμπεριλαμβανομένου και του Νηπιαγωγείου). Σχετίζεται με το Υποέργο 7 Ανάπτυξη προσβάσιμων εφαρμογών για μαθητές με νοητικές και κοινωνικές δυσκολίες πρόσβασης στο γραπτό και τον προφορικό λόγο και την επικοινωνία.

ΠΕ 3.1. Εκπαιδευτικό υλικό για την ευαισθητοποίηση σε θέματα αποδοχής της αναπηρίας και της διαφορετικότητας καθώς και για την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας στο σχολείο.

Οι σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις προωθούν την ενταξιακή εκπαίδευση, την εκπαίδευση των μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο γενικό σχολείο με την παροχή των κατάλληλων μέσων, υλικών, διαδικασιών και συνθηκών. Ωστόσο, τα ερευνητικά δεδομένα καταδεικνύουν τη δυσκολία εφαρμογής ενταξιακών εκπαιδευτικών πρακτικών στην τάξη. Η δυσκολία αυτή, με βάση την εκπαιδευτική έρευνα, συνδέεται άμεσα με την έλλειψη ενταξιακής κουλτούρας και ήθους στο σχολείο καθώς και με το κοινωνικό σύστημα αξιών, τις στάσεις, τις αντιλήψεις και τις πεποιθήσεις των εκπαιδευτικών, αλλά και των γονέων απέναντι στην αναπηρία και στην αποδοχή της διαφορετικότητας. Η ευαισθητοποίηση σε ζητήματα αναπηρίας, αποδοχής της διαφορετικότητας και εφαρμογής ενταξιακών πρακτικών κρίνεται απαραίτητη προϋπόθεση για την προώθηση της ισότιμης εκπαίδευσης. Οι στερεότυπες και βαθιά ριζωμένες αντιλήψεις και προκαταλήψεις που αφορούν στα εν λόγω ζητήματα καθώς και οι παγιωμένες παραδοσιακές διδακτικές πρακτικές των εκπαιδευτικών σε συνδυασμό με την έλλειψη κατάλληλων μορφών επιμόρφωσης αποτελούν βασικό φραγμό στην εφαρμογή της ένταξης και στην υλοποίηση της Διεθνούς Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Η άρση των προκαταλήψεων, η αλλαγή στάσεων, η ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων στην ενταξιακή εκπαίδευση προς την κατεύθυνση **της ανάπτυξης/καλλιέργειας ενταξιακής κουλτούρας** αποτελεί αναμφισβήτητα βασικό ζητούμενο για τη δημιουργία του «Ενός» σχολείου για όλους.

Είναι κοινώς αποδεκτό, βέβαια, πως τέτοιες ριζικές αλλαγές και βαθιές τομές σε συνήθειες και πεποιθήσεις ετών δεν επιτυγχάνονται εύκολα και απαιτούν χρόνο καθώς συνδέονται και με ιδεογραφικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών, την κουλτούρα τους, την ιδεολογία και το κοινωνικό και μορφωτικό κεφάλαιο που φέρουν. Προς την κατεύθυνση αυτών των αλλαγών μπορούν να αξιοποιηθούν τα επιστημονικά - ερευνητικά τεκμηριωμένα δεδομένα που υποστηρίζουν πως η προσχολική εκπαίδευση μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση πολιτών με ενταξιακή φιλοσοφία, στην άρση των προκαταλήψεων, στη διαμόρφωση στάσεων και αξιών καθώς και ενός δίκαιου συστήματος αξιών με ανθρωπιστική βάση και μιας ενταξιακής κοινωνίας, επειδή **η διαμόρφωση αντιλήψεων, στάσεων και πεποιθήσεων στην πρώιμη ηλικία του νηπιαγωγείου θεωρείται πολύ πιο εύκολη.**

Υπό το πρίσμα των παραπάνω παραδοχών, στο πλαίσιο της πράξης κρίνεται σκόπιμη η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού που **θα στοχεύει** στην αποδοχή της διαφορετικότητας των μαθητών με αναπηρία (τόσο από τους μαθητές χωρίς αναπηρία, όσο και από τους ίδιους να αποδεχτούν την αναπηρία τους, να νιώσουν και να ζήσουν καλύτερα - well being), στη διαμόρφωση στάσεων σεβασμού των συγκεκριμένων ατόμων, στην αναγνώριση και άρση των προκαταλήψεων και εν τέλει **στην ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας και ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των γονέων.**

Το συγκεκριμένο υλικό θα αφορά στην υποχρεωτική εκπαίδευση (καθώς η εφαρμογή του θα ξεκινάει από το νηπιαγωγείο ως το πιο κατάλληλο πλαίσιο για τη διαμόρφωση ενταξιακών πεποιθήσεων) και θα μπορεί να αξιοποιηθεί και στις άλλες βαθμίδες εκπαίδευσης.

Το εν λόγω υλικό θα έχει **τη μορφή** ενός οδηγού για τον εκπαιδευτικό με δραστηριότητες, οργανωμένα σχέδια δράσης και συνοδευτικό εποπτικό και ψηφιακό υλικό που θα εμπλέκουν:

- εκπαιδευτικούς (σε επίπεδο τάξης και όλου του σχολείου),
- μαθητές (ανάπηρους και μη σε επίπεδο τάξης και σχολικής μονάδας),
- γονείς (γονείς μαθητών με αναπηρία και χωρίς αναπηρία) και κατά επέκταση
- την ευρύτερη τοπική κοινωνία

Ο οδηγός θα εμπεριέχει ένα θεωρητικό πλαίσιο για την προσέγγιση της Αναπηρίας και την Ενταξιακή Εκπαίδευση, τη δομή και οργάνωση μιας Ενταξιακής τάξης, συνεργατικές πρακτικές εκπαιδευτικών στην τάξη, δραστηριότητες γνωριμίας και ευαισθητοποίησης της ομάδας, διαφοροποιημένη προσέγγιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και επιπλέον θα αξιοποιεί τις Τέχνες ως μέσο ανάπτυξης Ενταξιακής κουλτούρας.

Για την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας θα περιλαμβάνονται δραστηριότητες:

- α) για την ενίσχυση της σχολικής κοινότητας στην οποία όλα τα μέλη θα πρέπει να νιώθουν ευπρόσδεκτα,
- β) για την αλληλοϋποστήριξη των μαθητών,
- γ) για τη συνεργασία του εκπαιδευτικού προσωπικού με εκπαιδευτικούς, με την οικογένεια και την τοπική κοινότητα και
- δ) για την αποδοχή της διαφορετικότητας εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων.

Το εκπαιδευτικό υλικό θα περιλαμβάνει την αξιοποίηση συγκεκριμένων παραμυθιών, ιστοριών ή και άλλων λογοτεχνικών κειμένων που διαπραγματεύονται το ζήτημα της αναπηρίας και κατ' επέκταση της αποδοχής της διαφορετικότητας, τη σύνθεση ιστοριών και δραστηριότητες επέκτασης, οι οποίες μπορούν ταυτόχρονα να υλοποιούν και στόχους του προγράμματος σπουδών (γραφή, ανάγνωση, κατανόηση κειμένου, κ.α.) με εναλλακτικούς τρόπους. Έναν άλλο βασικό άξονα του υλικού θα αποτελέσει η αξιοποίηση των τεχνών, όπως το θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, παντομίμα, κουκλοθέατρο, κ.α. Επιπλέον, θα συμπεριληφθούν παιχνίδια ρόλων, ανάπτυξη κοινωνικών ιστοριών με στόχο την ευαισθητοποίηση και αποδοχή του "Άλλου" καθώς και βιωματικές δραστηριότητες που θα προτείνονται να ενσωματωθούν στην σχολική καθημερινότητα. Στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης μπορεί να αξιοποιηθεί εναλλακτικά και ακουστικό ή και απτικό, φυσικό υλικό.

Μέρος του οδηγού θα αποτελούν και μουσικοκινητικές δραστηριότητες που θα εξυπηρετούν το στόχο του οδηγού, καθώς η θεραπευτική και εκπαιδευτική αξία της μουσικής είναι κοινώς αποδεκτή και υποστηρίζεται ολοένα και περισσότερο από τη σύγχρονη διεθνή βιβλιογραφία. Ιδιαίτερα στην εκπαίδευση μαθητών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αξιοποιείται ως εναλλακτική εκπαιδευτική προσέγγιση από τους ειδικούς του χώρου, καθώς αναγνωρίζεται η καθοριστική επίδραση της μουσικής στην εκπαίδευση των εν λόγω μαθητών. Οι δραστηριότητες μουσικής και κινητικής αγωγής έχουν το πλεονέκτημα να «εκμεταλλεύονται» ως ενιαίο σύνολο κινητικές, ακουστικές, απτικές, οπτικές και αισθητηριακές συνιστώσες με αποτέλεσμα να μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην ευαισθητοποίηση σε θέματα αποδοχής της αναπηρίας και της διαφορετικότητας καθώς και στην ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας στο σχολείο. Σε μια δραστηριότητα μουσικής και κινητικής αγωγής ο καθένας και η καθεμιά συμμετέχουν ανάλογα με τις δυνατότητες, τις ικανότητες και τις δεξιότητες τους. Η συμβολή όλων είναι σημαντική, μοναδική και αποκτά νόημα μέσα στο σύνολο ενισχύοντας τον πλουραλισμό και την αποδοχή της διαφορετικότητας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα οι προσεγγίσεις του Παιδαγωγικού έργου Orff (Orff-Schulwerk) όχι μόνο για θέματα αναπηρίας αλλά και για μαθησιακές δυσκολίες. Οι δραστηριότητες αυτές, ενδεικτικά, μπορούν να περιλαμβάνουν ηχοϊστορίες (η αφήγηση ζωντανεύει και επενδύεται με ήχους π.χ. από το στόμα, ηχηρές κινήσεις, αντικείμενα του χώρου, μουσικά όργανα από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες), μουσικά-κινητικά συνεργατικά παιχνίδια (μη ανταγωνιστικά με στόχο μια ομαδική παρουσίαση με μεικτές ομάδες αναπήρων), κατασκευές μουσικών οργάνων (με μεικτές ομάδες ανάπηρων και μη μαθητών ή και ενηλίκων), κ.α.

Εκτός από τις δραστηριότητες ευαισθητοποίησης μέσα στην τάξη με μαθητές και εκπαιδευτικούς που παράλληλα θα εξυπηρετούν και στόχους του αναλυτικού προγράμματος, θα γίνονται κοινές δράσεις με τις

Άλλες τάξεις της σχολικής μονάδας και επιπλέον θα προβλέπονται συναντήσεις με γονείς και πιο ανοιχτές δράσεις στην τοπική κοινωνία. Είναι συχνό το φαινόμενο γονέων μη ανάπηρων μαθητών να επιδιώκουν με ενέργειές τους την απομάκρυνση μαθητών με αναπηρία από το σχολείο της γειτονιάς τους, επειδή τους θεωρούν ως εμπόδιο στην πρόοδο των δικών τους παιδιών, παρότι αυτό δεν ισχύει. Αντίθετα η διαφορετικότητα και η αναπηρία συνιστούν θετικό στοιχείο και πρόκληση μέσα στην τάξη. Απώτερος στόχος αυτών των δράσεων είναι η ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινωνίας και συνάμα το άνοιγμα του σχολείου στην τοπική κοινωνία που αποτελεί ευρύτερο στόχο του γενικού σχολείου. Οι δραστηριότητες που απευθύνονται στους γονείς θα είναι βιωματικές και ομαδικές. Η τελική μορφή του υλικού θα είναι αποτέλεσμα πιλοτικής εφαρμογής στη σχολική τάξη.

Στόχοι/ Επιδιωκόμενα αποτελέσματα:

- Αποδοχή της διαφορετικότητας των μαθητών με αναπηρία (τόσο από τους μαθητές χωρίς αναπηρία, όσο και από τους ίδιους να αποδεχτούν την αναπηρία τους, να νιώσουν και να ζήσουν καλύτερα - well being.
- Διαμόρφωση στάσεων σεβασμού των συγκεκριμένων ατόμων, στην αναγνώριση και άρση των προκαταλήψεων
- Ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας και ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των γονέων καθώς και όλων των εμπλεκόμενων στο σχολικό πλαίσιο και στην ευρύτερη τοπική κοινωνία

Επί μέρους Ενέργειες/Εργασίες

1. Ανάπτυξη ενιαίου εγχειριδίου – οδηγού με τη μορφή εκπαιδευτικού υλικού μέσω της σύνθεσης των επιμέρους παραδοτέων (παραδοτέα Π.3.1.1 - Π.3.1.5) που θα αφορά στην ευαισθητοποίηση σε θέματα αποδοχής της αναπηρίας και της διαφορετικότητας καθώς και για την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας στο σχολείο και στην ευρύτερη τοπική κοινωνία. Η σύνθεση των εν λόγω επιμέρους παραδοτέων θα υλοποιηθεί από έναν συντονιστή που θα οριστεί με ανάθεση έργου.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π3.1.2. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού εκπαιδευτικού υλικού με μια βιωματική δραστηριότητα για μαθητές και ενήλικες με στόχο την αποδοχή της διαφορετικότητας καθώς και την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας

Π3.1.3. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού εκπαιδευτικού υλικού με μια βιωματική δραστηριότητα αποδοχής της διαφορετικότητας για μαθητές και ενήλικες καθώς και για την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας μέσω της τέχνης του θεάτρου (Θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, παντομίμα, κουκλοθέατρο, παιχνίδια ρόλων, κ.α.)

Π3.1.4. Ένα (1) παραμύθι με λέξεις, ήχους και εικόνες για την Ευαισθητοποίηση μαθητών και εκπαιδευτικών σε θέματα αποδοχής της αναπηρίας και της διαφορετικότητας καθώς και ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας.

Π3.1.5. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού εκπαιδευτικού υλικού με μια δραστηριότητα μουσικής και κινητικής αγωγής για την ευαισθητοποίηση μαθητών και ενηλίκων σε θέματα αποδοχής της αναπηρίας και της διαφορετικότητας καθώς και για την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας στο σχολείο

Π3.1.6. Ένα (1) δείγμα Επιμορφωτικού υλικού για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για τη χρήση των παραδοτέων της Δράσης ΠΕ3.1.

ΠΕ 3.2. Εκπαιδευτικό υλικό για την ανάπτυξη κοινωνικών, συναισθηματικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων ζωής και αυτόνομης διαβίωσης για μαθητές με αναπηρία

Η κοινωνική και προσωπική ανάπτυξη ενός ατόμου, η κατάκτηση κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων καθώς και δεξιοτήτων ζωής αποτελούν πρωταρχικό στόχο στα προγράμματα σπουδών στην προσχολική και γενικότερα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση καθώς τέτοιου είδους δεξιότητες αποτελούν τη βάση για την εξέλιξη, την πρόοδο, την ισότιμη ένταξη ενός ατόμου στο ευρύτερο κοινωνικοπολιτισμικό γίγνεσθαι και το well being κάθε ανθρώπου. Η κοινωνική αλληλεπίδραση αποτελεί θεμελιώδη αρχή στη ζωή κάθε ανθρώπου.

Ωστόσο, η κατάκτηση τέτοιων δεξιοτήτων δεν επιτυγχάνεται με τον ίδιο τρόπο, ούτε είναι πάντα αποτέλεσμα μιας διαδικασίας ωρίμανσης του ατόμου μέσω της συνύπαρξης του με άλλα άτομα, όπως συμβαίνει σε μια μερίδα μαθητών. Στην περίπτωση των μαθητών με αναπηρία, λόγω των ιδιαιτεροτήτων τους και του διαφορετικού τρόπου ανάπτυξης των ψυχικών λειτουργιών, οι κοινωνικοσυναισθηματικές δεξιότητες και οι δεξιότητες ζωής «μαθαίνονται» μέσω κατάλληλων εκπαιδευτικών προσεγγίσεων και παρεμβάσεων που ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Οι μαθητές με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) παρουσιάζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στην κοινωνική αλληλεπίδραση, στη σύναψη σχέσεων με τους συνομηλίκους, στην τήρηση κανόνων, στην κατανόηση κοινωνικών καταστάσεων, στην επικοινωνία και στη χρήση πολλαπλών εξωλεκτικών συμπεριφορών που ρυθμίζουν την κοινωνική συναλλαγή. Επιπλέον η έλλειψη κοινωνικής ή συγκινησιακής αμοιβαιότητας, η έλλειψη ενσυναίσθησης και οι δυσκολίες σε καταστάσεις που απαιτούν συνδυασμένη προσοχή (joint attention) προκαλούν στους εν λόγω μαθητές δυσκολία να ρυθμίσουν τη συμπεριφορά τους ανάλογα με τα κοινωνικά σήματα και το εκάστοτε πλαίσιο και να ενεργήσουν καταλλήλως στις κοινωνικές καταστάσεις. Επίσης, η καθυστέρηση ή ολική έλλειψη της ανάπτυξης της γλώσσας και οι δυσκολίες στην γλωσσική κατανόηση, στη διαδικασία αποκωδικοποίησης των μηνυμάτων, στην κατανόηση της μεταφορικής γλώσσας, του χιούμορ, της ειρωνείας και της αμφισημίας, συμβάλλουν στο να αποτυγχάνουν στην κοινωνική αλληλεπίδραση και οι κοινωνικές καταστάσεις που βιώνουν καθημερινά να τους προκαλούν παρερμηνείες, σύγχυση, άγχος και να τους οδηγούν σε κοινωνική απομόνωση. Αντίστοιχες δυσκολίες κοινωνικής προσαρμογής και αυτονομίας παρατηρούνται και στους μαθητές με νοητική αναπηρία, αλλά και σε μαθητές με άλλου είδους αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμη και αναγκαία η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού προσαρμοσμένου στις ανάγκες των μαθητών με αναπηρία, καθώς οι εν λόγω δεξιότητες μπορούν να διδαχθούν και να αποτελέσουν διαδικασία μάθησης.

Οι Κοινωνικές Ιστορίες (Social Stories) που αναπτύχθηκαν από την Carol Gray, (2010) αποτελούν μια σύγχρονη προσέγγιση για τη διδασκαλία κοινωνικών συμπεριφορών με στόχο την ανάπτυξη κατάλληλων συμπεριφορών, στάσεων, κοινωνικών δεξιοτήτων προκειμένου το άτομο να επιτύχει την κοινωνική αλληλεπίδραση, να δημιουργήσει σχέσεις με τους συνομηλίκους τους ή άλλους ανθρώπους και να εκπαιδευτεί στην αυτόνομη διαβίωση. Οι Κοινωνικές Ιστορίες συμβάλλουν ακόμα στην ανάπτυξη της κοινωνικής κατανόησης, η οποία δεν εξαρτάται μόνο από τους έκδηλους, αλλά και από σιωπηρούς κοινωνικούς κανόνες που διέπουν τις καθημερινές κοινωνικές συναλλαγές, καθώς μοιράζονται πληροφορίες για το «πότε», το «που» λαμβάνει μια κατάσταση χώρα, «ποιος» εμπλέκεται, «που» συμβαίνει και «γιατί». Μια Κοινωνική Ιστορία περιγράφει μια κοινωνική κατάσταση, όπως την αντιλαμβάνεται το συγκεκριμένο άτομο, το οποίο συχνά μπορεί να αποτελεί τον κεντρικό ήρωα της ιστορίας και επιπλέον παρέχει ακριβείς κοινωνικές πληροφορίες, επιτρέποντας έτσι την πρόσβαση σε μη ορατές πληροφορίες γύρω από την κοινωνική αλληλεπίδραση και σε απτά κοινωνικά στοιχεία. Η παροχή ελλειπόντων ή κρυφών πληροφοριών σε άτομα με ΔΑΦ κάνει την προσέγγιση της κοινωνικής ιστορίας διαφορετική από τις άλλες προσεγγίσεις των κοινωνικών δεξιοτήτων. Αποτελούν σύντομες γραπτές περιγραφές κοινωνικών καταστάσεων και ενδεδειγμένων τρόπων αντίδρασης σε αυτές, που συνοδεύονται από σχετικές εικόνες. Παρέχουν σαφείς ενδείξεις και οδηγίες για το πώς πρέπει να εκδηλωθούν οι κατάλληλες κοινωνικές αντιδράσεις. Κοινωνικές ιστορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διαχείριση και την επίτευξη αλλαγών στη ζωή του μαθητή, για τη διδασκαλία θετικών συμπεριφορών, ρουτινών και την εισαγωγή νέων ρουτινών στο σχολείο καθώς επίσης και στο σπίτι ή και στην τοπική κοινότητα για τη διαχείριση ή και τη μείωση του άγχους καθώς και των ανεπιθύμητων ή και επαναλαμβανόμενων συμπεριφορών. Ακόμη, προετοιμάζουν το μαθητή για νέες εμπειρίες, π.χ., επίσκεψη στον οδοντίατρο. Οι κοινωνικές ιστορίες παρότι συνδέονται άμεσα με την αποτελεσματική εκπαίδευση μαθητών με ΔΑΦ για την ανάπτυξη κοινωνικών, συναισθηματικών, επικοινωνιακών δεξιοτήτων και της αυτονομίας τους, σύμφωνα με τα ερευνητικά δεδομένα έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές και για την εκπαίδευση μαθητών με νοητική αναπηρία, με προβλήματα συμπεριφοράς, αλλά και για μαθητές χωρίς αναπηρία καθώς εισάγουν το άτομο στην κατανόηση κοινωνικών καταστάσεων με τη χρήση στοιχείων από την καθημερινότητα του μαθητή.

Υπό το ανωτέρω σκεπτικό, στην παρούσα Δράση θα αναπτυχθεί έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό με τη μορφή των Κοινωνικών Ιστοριών προκειμένου να προσεγγιστούν και να διδαχθούν κοινωνικές, συναισθηματικές και επικοινωνιακές δεξιότητες καθώς και δεξιότητες ζωής και αυτόνομης διαβίωσης για μαθητές με ΔΑΦ, νοητική αναπηρία, πολυαναπηρίες, τύφλωση, κώφωση ή και άλλες αναπηρίες. Το υλικό αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί και από μαθητές χωρίς αναπηρίες στη γενικό σχολείο. Για κάθε κοινωνική, συναισθηματική ή επικοινωνιακή κατάσταση θα δημιουργηθεί μια σειρά ιστοριών οι οποίες απαντούν σε

ποικίλα ερωτήματα (π.χ. ποιος, τι, πότε, πού, γιατί, πώς, με ποιον κ.ά.) και θα παρέχουν σαφείς ενδείξεις και οδηγίες για το πώς πρέπει να εκδηλωθούν οι κατάλληλες κοινωνικές δεξιότητες. Οι Κοινωνικές Ιστορίες θα αναπτυχθούν με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου αλλά και του δημοτικού και θα περιλαμβάνουν στόχους και θεματικές που αφορούν στην Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη. Επιπλέον, θα συνδέονται με τους άλλους τομείς του Π.Σ. Το εν λόγω εκπαιδευτικό υλικό περιλαμβάνει θεματολογία που στοχεύει στη διδασκαλία κατάλληλων κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων, στάσεων, αξιών και συμπεριφορών, στη διαχείριση και επίλυση προβλημάτων, δυσκολιών και αλλαγών, στην τήρηση κανόνων, στη μείωση του άγχους, στην εκμάθηση δεξιοτήτων αυτόνομης διαβίωσης, στην προετοιμασία των μαθητών για νέα γεγονότα και εμπειρίες, στην ενσυναίσθηση, στην απόκτηση θετικών συμπεριφορών, αλλά και στην απόκτηση γνώσεων που αφορούν στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα. Οι κοινωνικές ιστορίες που θα αναπτυχθούν αντλούν πληροφορίες από τις γνωστικές περιοχές που ενδεικτικά αφορούν στη σωστή διατροφή, στην αγάπη για τη φύση, στην προστασία των ζώων, στην αντιμετώπιση δύσκολων καταστάσεων που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα όπως οι σεισμοί, στη σωστή χρήση ηλεκτρικών συσκευών, στην ανακύκλωση, στην οικονομία, κ.α. Το περιεχόμενο της ιστορίας μπορεί να επενδύεται με ήχο, video, εικόνα ή και ακόμη κατά επέκταση να αποδίδεται στη Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, σε μορφή Braille, σε μεγεθυμένη μορφή για αμβλύωπες μαθητές προκειμένου να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλους τους μαθητές. Η τελική μορφή του υλικού θα είναι αποτέλεσμα πιλοτικής εφαρμογής στη σχολική τάξη.

Στόχοι/ Επιδιωκόμενα αποτελέσματα

- Προσέγγιση και διδασκαλία κοινωνικών, συναισθηματικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων καθώς και δεξιότητες ζωής και αυτόνομης διαβίωσης για μαθητές με ΔΑΦ, νοητική αναπηρία, πολυαναπηρίες, τύφλωση, κώφωση ή και άλλες αναπηρίες
- Ανάπτυξη κοινωνικής κατανόησης, κατάλληλων συμπεριφορών, στάσεων, κοινωνικών δεξιοτήτων προκειμένου το άτομο να επιτύχει την κοινωνική αλληλεπίδραση, να δημιουργήσει σχέσεις με τους συνομηλικούς τους ή άλλους ανθρώπους και να εκπαιδευτεί στην αυτόνομη διαβίωση.
- Διαχείριση και επίτευξη αλλαγών στη ζωή του μαθητή, διδασκαλία θετικών συμπεριφορών, ρουτινών και εισαγωγή νέων ρουτινών στο σχολείο καθώς επίσης και στο σπίτι ή και στην τοπική κοινότητα για τη διαχείριση ή και τη μείωση του άγχους καθώς και των ανεπιθύμητων ή και επαναλαμβανόμενων συμπεριφορών.

Επί μέρους Ενέργειες/Εργασίες

1. Ανάπτυξη ενιαίου εγχειριδίου – οδηγού μέσω της σύνθεσης των επιμέρους παραδοτέων (παραδοτέα Π3.2.1 - Π3.2.3) με εκπαιδευτικό υλικό για την ανάπτυξη κοινωνικών, συναισθηματικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων ζωής και αυτόνομης διαβίωσης για μαθητές με αναπηρία. Η σύνθεση των εν λόγω επιμέρους παραδοτέων θα υλοποιηθεί από έναν συντονιστή που θα οριστεί με ανάθεση έργου.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π3.2.2. Ένα (1) δείγμα με δύο ενδεικτικές Κοινωνικές Ιστορίες που θα αφορούν στην Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη και στην κατανόηση κοινωνικών καταστάσεων για μαθητές με αναπηρία

Π3.2.3. Ένα (1) δείγμα με δύο ενδεικτικές Κοινωνικές Ιστορίες που θα αφορούν στη διαχείριση κινδύνων και κρίσεων για την ασφάλεια και υγεία των μαθητών με αναπηρία

Π3.2.4. Ένα (1) δείγμα Επιμορφωτικού υλικού για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για τη χρήση του παραδοτέου εκπαιδευτικού υλικού της Δράσης ΠΕ3.2

ΠΕ3.3. Εικονογραφικό εννοιολογικό λεξικό για τη διδασκαλία βασικών εννοιών και θεματικών που διδάσκονται στο νηπιαγωγείο και στο δημοτικό για μαθητές με αναπηρία και δυσκολίες κατανόησης

Η διδασκαλία πολλών βασικών εννοιών και θεματικών του περιεχομένου των Π.Σ. συχνά καθίσταται πολύπλοκη καθώς πολλές από αυτές τις έννοιες δε γίνονται εύκολα κατανοητές ή απαιτούν αφαιρετική ή και μεταφορική σκέψη που στην περίπτωση των μαθητών με αναπηρία προσλαμβάνουν ένα μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας. Οι

μαθητές με αναπηρίες δε μπορούν να έχουν πρόσβαση στο Π.Σ., αν αυτές οι έννοιες δεν παρασχεθούν με εναλλακτικούς τρόπους προσαρμοσμένους στις ιδιαιτερότητές των εν λόγω μαθητών. Η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού με τη μορφή ενός εικονογραφημένου εννοιολογικού λεξικού με πολυαισθητηριακό χαρακτήρα υποστηρίζει την κατανόηση βασικών εννοιών, τη διδασκαλία θεματικών εννοιών και την ανάπτυξη του λεξιλογίου, αξιών, στάσεων και γνώσεων για μαθητές με αναπηρία και συγκεκριμένα με ΔΑΦ, νοητική αναπηρία, προβλήματα όρασης, κώφωση, μαθησιακές δυσκολίες στο νηπιαγωγείο, στο δημοτικό στα ΕΕΕΕΚ, στο ειδικό σχολείο όλων των βαθμίδων, στα επαγγελματικά γυμνάσια και λύκεια.

Το εκπαιδευτικό υλικό αφορά στην δημιουργία ενός έντυπου και ψηφιακού εικονογραφικού λεξικού που θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη εννοιών από τις θεματικές του Προγράμματος Σπουδών του Νηπιαγωγείου και των τάξεων του Δημοτικού. Συγκεκριμένα το λεξικό θα σχεδιαστεί με βάση τους τομείς του ΠΣ και θα περιλαμβάνει θεματικές από την Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη, Φυσικές Επιστήμες, ΤΠΕ, Περιβάλλον, Μαθηματικά, Ιστορία, Γλώσσα, Φυσική Αγωγή, Τέχνες.

Η δράση στοχεύει στην κατάκτηση εννοιών και ακολουθεί την εξής ερευνητική διαδικασία:

- τον εντοπισμό των κύριων ιδεών της έννοιας,
- τις σημαντικές γνώσεις που απορρέουν από τις κύριες ιδέες.

Μ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η ανάπτυξη βασικού λεξιλογίου-βασικών γνώσεων αναφορικά με την έννοια. Στη συνέχεια επιδιώκεται η γενικευμένη κατανόηση και χρήση της έννοιας που αφορά κυρίως στα ποιοτικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά της.

Το λεξικό θα περιλαμβάνει, όπου απαιτείται, τις εξής μορφές:

- Έννοια: οι βασικές ιδέες ανάπτυξης της έννοιας (ορισμός).
Λεξιλόγιο: ανάπτυξη σημαντικού λεξιλογίου που πλαισιώνει την έννοια και αποτελείται από ρήματα, ουσιαστικά και άλλα μέρη του λόγου που θα βοηθήσουν στην κατανόηση και στην περιγραφή της έννοιας. Για παράδειγμα η έννοια **"χειμώνας"** για να αποδοθεί η σημασία της αναλύεται σύμφωνα με τον ορισμό (όπως είναι στο λεξικό) σε δυο μέρη:
α) χρονική περίοδο (περίοδος με αρχή και τέλος, ακολουθία, επανάληψη),
β) τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά αυτής της περιόδου: στη φύση, στη ζωή του ανθρώπου (χειμερία νάρκη, τζάκι, καλοριφέρ, μήνες, κρύο, χιόνι, Χριστούγεννα, κασκόλ, χιονάνθρωπος κ.α.). Επίσης θα περιλαμβάνει σύνθετες λέξεις/ αντίθετες/ συνώνυμες /ομόρριζες κ.α. π.χ για το χιόνι: χιονοθύελλα, χιονόμπαλα, χιονοπέδιλο, κ.α.
- Εικόνα (Φωτογραφία, σκίτσο, εικονόγραμμα)
- Πρόταση /παράδειγμα για τη χρήση της έννοιας (η λέξη θα χρησιμοποιείται οπωσδήποτε με παράδειγμα μέσα σε πρόταση)
- Ήχο (από φυσικό ομιλητή)
- video- animation με τη θεματική και το αντίστοιχο λεξιλόγιο όπου απαιτείται πχ σε ρήματα δράσης
- video στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα.
- απόδοση σε μεγαλύτερη γραμματοσειρά (18 στιγμές) και
- απόδοση σε Braille

Ενδεικτικές θεματικές και έννοιες που θα διδάσκονται με τη χρήση του υλικού είναι:

- Φθινόπωρο: (πρωτοβρόχια-κύκλος του νερού-εξάτμιση-συμπύκνωση)
- Μέσα Μεταφοράς – Κυκλοφοριακή Αγωγή– (πεζοί, συνεπιβάτες- σήματα οδικής κυκλοφορίας)
- Πολυτεχνείο- (πολιτεύματα –Δημοκρατία- ελευθερία- εκλογές)
- Περιβαλλοντικής Αγωγής: (Ανακύκλωση/μείωση- επαναχρησιμοποίηση- ανακύκλωση/ Ανακυκλώσιμα και μη υλικά/κατηγορίες (γυαλί, χαρτί, πλαστικό, αλουμίνιο & λευκοσίδηρος)
- Φυτά: Σπορά – Ανάπτυξη /Ελιά/ελαιώνα -λιομάζωμα -ελαιοτριβείο
- Σώμα: αισθήσεις- βιολογικές λειτουργίες: αναπνευστικό - πεπτικό- κυκλοφορικό σύστημα ανθρώπου/ αναπηρίες
- Ηλιακό Σύστημα: πλανήτες, Γη, στεριά και θάλασσα, εσωτερικό γης (ηφαίστεια σεισμοί), Αστροναύτες,

δορυφόροι

· κ.α

Το παραπάνω υλικό μπορεί να αξιοποιηθεί και από εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης και επιπλέον να χρησιμοποιηθεί και διαθεματικά εξυπηρετώντας όλα τα γνωστικά πεδία/γνωστικά αντικείμενα.

Η τελική μορφή του υλικού θα είναι αποτέλεσμα πιλοτικής εφαρμογής στη σχολική τάξη.

Στόχοι/ Επιδιωκόμενα αποτελέσματα

- Η διδασκαλία βασικών εννοιών και θεματικών των Π.Σ. που συχνά καθίσταται πολύπλοκη καθώς πολλές από αυτές τις έννοιες δε γίνονται εύκολα κατανοητές ή απαιτούν αφαιρετική ή και μεταφορική σκέψη που στην περίπτωση των μαθητών με αναπηρία προσλαμβάνουν ένα μεγαλύτερο βαθμό
- Η ανάπτυξη ενός εικονογραφημένου εννοιολογικού λεξικού με πολυαισθητηριακό χαρακτήρα που να υποστηρίζει την κατανόηση βασικών εννοιών, τη διδασκαλία θεματικών ενοτήτων και την ανάπτυξη του λεξιλογίου, αξιών, στάσεων και γνώσεων για μαθητές με αναπηρία και συγκεκριμένα με ΔΑΦ, νοητική αναπηρία, προβλήματα όρασης, κώφωση, μαθησιακές δυσκολίες στο νηπιαγωγείο, στο δημοτικό στα ΕΕΕΕΚ, δηλαδή στα ειδικά σχολεία όλων των βαθμίδων.

Επί μέρους Ενέργειες/Εργασίες

1. Ανάπτυξη ενιαίου εγχειριδίου - **Εικονογραφικού εννοιολογικού λεξικού** για τη διδασκαλία βασικών εννοιών και θεματικών που διδάσκονται στο νηπιαγωγείο, στο δημοτικό, στα ΕΕΕΕΚ, δηλαδή στα ειδικά σχολεία όλων των βαθμίδων, για μαθητές με αναπηρία και δυσκολίες κατανόησης (σύνθεση παραδοτέων Π3.3.1 - Π3.3.4). Η σύνθεση των εν λόγω επιμέρους παραδοτέων θα υλοποιηθεί από έναν συντονιστή που θα οριστεί με ανάθεση έργου.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π3.3.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εικονογραφικού εννοιολογικού λεξικού για τη διδασκαλία βασικών εννοιών που αφορούν στην Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη

Π3.3.2. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εικονογραφικού εννοιολογικού λεξικού για τη διδασκαλία βασικών εννοιών που αφορούν τις Φυσικές Επιστήμες, ΤΠΕ, Μαθηματικά

Π3.3.3. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εικονογραφικού εννοιολογικού λεξικού για τη διδασκαλία βασικών εννοιών που αφορούν το Περιβάλλον, Ιστορία και Φυσική Αγωγή.

Π3.3.4. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εικονογραφικού εννοιολογικού λεξικού για τη διδασκαλία βασικών εννοιών που αφορούν τη Γλώσσα και τις Τέχνες.

ΠΕ3.4. Οδηγός εκπαίδευσης για μαθητές με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος: Καλές πρακτικές για τη σχολική τους ένταξη

Στο σύγχρονο σχολείο είναι επιτακτική η ανάγκη εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών σε αποτελεσματικούς τρόπους αντιμετώπισης των προκλήσεων που συνεπάγεται η φοίτηση σε αυτά παιδιών με ΔΑΦ. Επίσης, η ποικιλία των συμπτωμάτων και η διαφοροποίηση της μορφής, της έντασης και της συχνότητάς τους, ανάλογα το δυναμικό του κάθε παιδιού καθιστούν αναγκαία την εξατομίκευση της διδασκαλίας με την ανάλογη προσαρμογή των στόχων, της μεθόδου και του υλικού/δραστηριοτήτων. Η εκπαίδευση των παιδιών με αυτισμό στο γενικό σχολείο, μπορεί να είναι ουσιαστική μόνο όταν το ίδιο το σχολείο είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις αυξημένες και διαρκώς μεταβαλλόμενες ανάγκες τους. Ως εκ τούτου, οι εκπαιδευτικοί είναι σημαντικό να κατανοήσουν τις δυσκολίες που συνεπάγεται η ΔΑΦ για το ίδιο το άτομο, την οικογένειά του και το σχολικό περιβάλλον, να θέσουν τους κατάλληλους διδακτικούς στόχους, να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τις εξατομικευμένες ανάγκες των μαθητών τους με αυτισμό, να επιλέξουν και να εφαρμόσουν εμπειριστάωμένες διδακτικές τεχνικές, να επιδώξουν παραγωγικές συνεργασίες με άλλους επαγγελματίες. Για το λόγο αυτό, θεωρείται σκόπιμη η κατάρτιση ενός αναλυτικού και πρακτικού οδηγού που θα αποτελέσει αντικείμενο του παρόντος έργου.

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Κατάρτιση ενός αναλυτικού και πρακτικού οδηγού που θα απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς των γενικών σχολείων και θα περιλαμβάνει:

- (α) *Θεωρητικό πλαίσιο* για τη Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), με αναφορά στα νέα διαγνωστικά κριτήρια, σε επιδημιολογικά στοιχεία, στην περιγραφή της συμπτωματολογίας (με έμφαση στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά με ΔΑΦ κατά την ένταξή τους στο γενικό σχολείο), στις βασικές αρχές για την αξιολόγηση και την εκπαίδευση, καθώς και στα χαρακτηριστικά των αποτελεσματικών παρεμβάσεων.
- (β) *Βασικούς στόχους* που προάγουν την ένταξη των μαθητών με ΔΑΦ στο γενικό σχολείο σε τομείς παρέμβασης όπως: α) οι κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες, β) οι δεξιότητες εποικοδομητικής συμμετοχής στη μαθησιακή διαδικασία, γ) οι δεξιότητες που σχετίζονται με την τήρηση των σχολικών κανόνων και τη συνακόλουθη μείωση των μη λειτουργικών αντιδράσεων, δ) οι σχολικές δεξιότητες με έμφαση στην προαγωγή της αυτονομίας κατά την εκτέλεση των σχολικών εργασιών.
- (γ) *Μεθόδους και λίστες αξιολόγησης* για τις καίριες για την ένταξη δεξιότητες, καθώς και μεθόδους συλλογής ποσοτικών δεδομένων, οι οποίες επιτρέπουν την αντικειμενικότερη αποτύπωση της προόδου του παιδιού και του βαθμού ανταπόκρισής του στη διδασκαλία.
- (δ) *Βασικές διδακτικές διαδικασίες*, όπως τα προγράμματα ενίσχυσης, τα συστήματα ανταλλάξιμων αμοιβών, το συμβόλαιο, η τμηματική βοήθεια, η σταδιακή διαμόρφωση της συμπεριφοράς, η ανάλυση έργου και η διδασκαλία αλυσιδωτών αντιδράσεων, η κατ' ευκαιρία μάθηση κ.ά.
- (ε) *Εμπειρισττωμένες διδακτικές τεχνικές για κάθε τομέα παρέμβασης* με χρήσιμα ερευνητικά παραδείγματα τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν στη σχολική τάξη, πρακτικές εφαρμογές, πηγές για αναζήτηση περισσότερων πληροφοριών, υπερσυνδέσεις με υλικό και προγράμματα του «Προσβάσιμου» (<http://www.prosvasimo.gr/el/>).
- (στ) *Περιγραφή του ρόλου των εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης* και τρόπων συνεργασίας με τους δασκάλους γενικής αγωγής για την από κοινού υλοποίηση των στόχων του Εξατομικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος.
- (ζ) *Μελέτες περίπτωσης* μαθητών του δημοτικού σχολείου με παρουσίαση του Εξατομικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος, των διδακτικών τεχνικών και των δραστηριοτήτων που χρησιμοποιήθηκαν για την υλοποίησή του.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π3.4.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Οδηγού εκπαίδευσης για μαθητές με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος θα περιλαμβάνει Θεωρητικό πλαίσιο για τη Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) και τους Βασικούς στόχους.

Π3.4.2. Ένα (1) δείγμα Μελέτης περίπτωσης μαθητών του δημοτικού σχολείου με ενδεικτικό Εξατομικευμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα.

ΠΕ3.5. Έντυπο και ψηφιακό υλικό εκπαιδευτικών παρεμβάσεων για μαθητές με προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης - Καλές πρακτικές για τη σχολική τους ένταξη

Η προσοχή και η συγκέντρωση συσχετίζονται με τη σχολική επίδοση, ενώ η ελλειμματική προσοχή και συγκέντρωση συσχετίζονται με προβλήματα συμπεριφοράς, τόσο εντός, όσο και εκτός τάξης. Πολλά παιδιά που παρουσιάζουν προβλήματα στην προσοχή και τη συγκέντρωση εκδηλώνουν ένα εύρος δυσκολιών στην παρακολούθηση του εκπαιδευτικού έργου όπως η αδυναμία στη προσήλωσή σε μια δραστηριότητα για χρονικό διάστημα ικανό ώστε να την ολοκληρώσουν ή στο να ξεκινήσουν δραστηριότητες που απαιτούν πνευματική εργασία, δυσκολεύονται στη διαχείριση του χρόνου αλλά και στον προγραμματισμό δραστηριοτήτων. Κατά συνέπεια επηρεάζεται η παραγωγικότητά τους αλλά και η σχολική τους απόδοση. Επιπρόσθετα οι δυσκολίες στην προσοχή και τη συγκέντρωση συχνά εκδηλώνονται μαζί με δυσκολίες στην συμπεριφορά που επηρεάζουν τις κοινωνικές δεξιότητες και συνακόλουθα τη σχέση με τους συμμαθητές αλλά και το εκπαιδευτικό..

Η αποτελεσματική διαχείριση των παραπάνω προβλημάτων συμπεριλαμβάνει την προσαρμογή της ύλης στο προφίλ και τις δυνατότητες του μαθητή την επιλογή αποτελεσματικότερων μεθόδων διδασκαλίας, την τροποποίηση της συμπεριφοράς με τη διαχείριση των συνεπειών, την σταθερή επικοινωνία με τους γονείς, αλλά και πιο σφαιρικούς τρόπους διαχείρισης που περιλαμβάνουν το σύνολο του εκπαιδευτικού προσωπικού και τη διεύθυνση του σχολείου. Η ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στα παραπάνω θέματα που αφορούν τις τεχνικές ένταξης των μαθητών με προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης έχει τεκμηριωθεί στη βιβλιογραφία ως ιδιαίτερα αποτελεσματική μέθοδος παρέμβασης και επιδιώκεται με την παρούσα δράση.

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Στόχος της συγκεκριμένης δράσης είναι να καταρτιστεί **ένα εγχειρίδιο** του θεωρητικού πλαισίου και καλών πρακτικών που θα αποτελέσει σημείο αναφοράς για τον γενικό ή ειδικό εκπαιδευτικό και θα αποτελείται από :

1. Θεωρητικό πλαίσιο που περιγράφει τις διαφορετικές πτυχές των προβλημάτων προσοχής και συγκέντρωσης
2. Προτάσεις προσαρμογής της ύλης με τρόπο που να υπηρετούν το προφίλ δεξιοτήτων και αδυναμιών ενός μαθητή με προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης
3. Υποδειγματικές πρακτικές συνεργασίας εκπαιδευτικού και γονέων με στόχο τη βελτίωση της παραγωγικότητας του μαθητή αλλά και την ενίσχυση θετικών συμπεριφορών.
4. Υποδειγματικοί τρόποι διαχείρισης της συμπεριφοράς των μαθητών εντός και εκτός τάξης με την ενίσχυση θετικών συμπεριφορών
5. Καλές πρακτικές συνεκπαίδευσης που θα υποστηρίζουν το έργο των εκπαιδευτικών που παρέχουν υπηρεσίες παράλληλης στήριξης.
6. Υποδειγματικών διδακτικών πρακτικών που προλαμβάνουν την εκδήλωση προβλημάτων προσοχής και συγκέντρωσης
7. Καταλόγους (checklists) δεξιοτήτων ή και συμπεριφορών των μαθητών που αντιστοιχούν στις διαφορετικές εκδηλώσεις της προσοχής και της συγκέντρωσης που θα επιτρέψουν την πιο εστιασμένη υποστήριξη από τον εκπαιδευτικό.
8. Παράθεση περιπτώσεων μαθητών με προβλήματα προσοχής ή συγκέντρωσης καθώς και του τρόπου που αυτά επιτάθηκαν ή αντιμετωπίστηκαν αποτελεσματικά στο σχολικό περιβάλλον.

Επιμέρους Ενέργειες

1. Κατάρτιση ενός **εγχειριδίου** του θεωρητικού πλαισίου και καλών πρακτικών, ως σημείου αναφοράς για τον γενικό ή ειδικό εκπαιδευτικό.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π3.5.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Οδηγού εκπαίδευσης για μαθητές με προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης που θα περιλαμβάνει Θεωρητικό πλαίσιο και υποδειγματικές πρακτικές συνεργασίας εκπαιδευτικού και γονέων.

Π3.5.2. Ένα (1) δείγμα Μελέτης περίπτωσης μαθητών του δημοτικού σχολείου με ενδεικτικό Εξατομικευμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα.

ΠΕ3.6. Ανάπτυξη προσβάσιμου υλικού και ενίσχυση ευέλικτων στρατηγικών αυτορύθμισης της συμπεριφοράς και της μάθησης στο μάθημα της γλώσσας στο γενικό δημοτικό σχολείο (στη βάση του Καθολικού Σχεδιασμού Μάθησης)

Ο Καθολικός Σχεδιασμός για τη Μάθηση [ΚΣΜ] προσεγγίζει το Αναλυτικό Πρόγραμμα στη βάση τεσσάρων αλληλένδετων διαστάσεων/τομέων: 1. Στόχοι, 2. Υλικά, 3. Μέθοδοι, και 4. Αξιολόγηση

Ειδικότερα:

Οι Στόχοι σχετίζονται με τις προσδοκίες μάθησης και αντανakλούν τις γνώσεις, τις έννοιες και τις δεξιότητες που θα πρέπει να κατακτήσουν οι μαθητές. Οι στόχοι θα πρέπει να συνδέονται άμεσα με το Εξατομικευμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (α/ε.ε.α).

Τα Υλικά αποτελούν ουσιαστικά τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την παρουσίαση των γνώσεων και την υποστήριξη της μάθησής τους. Στο πλαίσιο του Καθολικού Σχεδιασμού τα υλικά θα πρέπει να παρέχουν πολλαπλές επιλογές στο πλαίσιο της υποστηρικτικής τεχνολογίας.

Οι Μέθοδοι συνδέονται με τις διδακτικές στρατηγικές για την υποστήριξη της μάθησης. Οι μέθοδοι που επιλέγονται και χρησιμοποιούνται θα πρέπει να είναι ερευνητικά τεκμηριωμένες, ευέλικτες και να προσαρμόζονται μέσα από την συνεχή παρακολούθηση της πορείας και της προόδου του μαθητή.

Η Αξιολόγηση στο πλαίσιο του ΚΣΜ αναφέρεται στη διαδικασία της συλλογής πληροφοριών σχετικά με την πρόοδο του μαθητή χρησιμοποιώντας ποικιλία μεθόδων και υλικών. Απαιτείται, ακρίβεια όσον αφορά τις μετρήσεις των γνώσεων, των δεξιοτήτων, και του βαθμού εμπλοκής του μαθητή, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μείωση ή την εξάλειψη των στοιχείων που παρεμποδίζουν την εγκυρότητα της αξιολόγησης.

ΑΡΧΕΣ

Σε κάθε μία από τις παραπάνω τέσσερις αλληλένδετες διαστάσεις θα εφαρμοστούν οι τρεις βασικές αρχές του ΚΣΜ:

ΑΡΧΗ 1: Παροχή πολλαπλών μέσων αναπαράστασης

ΑΡΧΗ 2: Παροχή πολλαπλών μέσων δράσης και έκφρασης

ΑΡΧΗ 3: Παροχή πολλαπλών μέσων εμπλοκής

Κάθε μία από τις τρεις αρχές μπορεί να αναλυθεί στις παρακάτω επιμέρους στρατηγικές

ΑΡΧΗ 1: Παροχή πολλαπλών μέσων αναπαράστασης

1α. σε επίπεδο αντίληψης (τρόποι παρουσίασης της πληροφορίας, εναλλακτικοί τρόποι παρουσίασης της ακουστικής και της οπτικής πληροφορίας κ.λ.π)

1β. σε επίπεδο γλώσσας και συμβολισμού (προσδιορισμός των συμβόλων της γλώσσας, διασαφήνιση των δομικών στοιχείων της γλώσσας, αποκωδικοποίηση κειμένων κ.λ.π.)

1γ. σε επίπεδο κατανόησης (έμφαση στην κριτική σκέψη, στην διδασκαλία κατάλληλων γνωστικών στρατηγικών για την οργάνωση και επεξεργασία των πληροφοριών κ.λ.π)

ΑΡΧΗ 2: Παροχή πολλαπλών μέσων δράσης και έκφρασης

2α. σε επίπεδο δράσης (π.χ. όσον αφορά τους τρόπους ανταπόκρισης και τα μέσα πλοήγησης για την πρόσβαση σε εργαλεία και σε υποστηρικτικές τεχνολογίες κ.λ.π)

2β. σε επίπεδο εκφραστικών δεξιοτήτων (π.χ. μέσα επικοινωνίας, εργαλεία λύσης προβλημάτων, οικοδόμηση ενεργειών πρακτικής κ.λ.π)

2γ. σε επίπεδο εκτελεστικών λειτουργιών (στοχοθέτηση, υποστήριξη του σχεδιασμού και της ανάπτυξης στρατηγικών, διευκόλυνση διαχείρισης πληροφοριών και ελέγχου της προόδου κ.λ.π)

ΑΡΧΗ 3: Παροχή πολλαπλών μέσων εμπλοκής

3α. σε επίπεδο ενδιαφερόντων (ατομικές επιλογές μαθησιακών στόχων, αυτονομία, αυθεντικότητα (των έργων;), μείωση διασπαστικών παραγόντων κ.λ.π)

3β. σε επίπεδο κινήτρων και διατήρησης της προσπάθειας (ενίσχυση της κινητοποίησης ως ποικίλους τους μαθησιακούς στόχους, δημιουργία ελκυστικών μαθησιακών στόχων με βάση το γνωστικό τους φόρτο και τη θεματολογία τους, προσανατολισμός στο έργο και τη μάθηση σε ποικιλία επίπεδα γνωστικής πρόκλησης, ενίσχυση της αυτο-αποτελεσματικότητας των παιδιών μέσω του σχεδιασμού ρεαλιστικών μαθησιακών στόχων, προώθηση της συνεργασίας και επικοινωνίας κ.λ.π)

3γ. σε επίπεδο αυτο-ρύθμισης (έμφαση σε στρατηγικές ρύθμισης του θυμικού, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις αρνητικού θυμικού, σε στρατηγικές έλεγχου της συμπεριφοράς και αναστολής της κυρίαρχης παρόρμησης, καθώς και σε στρατηγικές αναζήτησης βοήθειας. Σχεδιασμός των έργων και του υλικού με στόχο την εφαρμογή γνωστικών, μεταγνωστικών και θυμικών στρατηγικών μάθησης, ενδυνάμωση των δεξιοτήτων σχεδιασμού, ακριβούς παρακολούθησης, ελέγχου, ρύθμισης και αξιολόγησης της μαθησιακής πορείας από το ίδιο το άτομο, κ.λ.π)

Η παραπάνω δομική προσέγγιση ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο και τους στόχους μετασχηματισμού των έντυπων Κειμένων [texts] των βιβλίων γλώσσας [Γ' και Δ' Δημοτικού] σε ψηφιοποιημένη μορφή επιτρέπει εναλλακτικές λύσεις ως προς την πρόσβαση, συμμετοχή και πρόοδο των μαθητών με αναπηρία με βάση πάντα τις διαστάσεις και τις αρχές του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση [ΚΣΜ]. Ο ΚΣΜ σε συνδυασμό με την εξέλιξη των υποστηρικτικών τεχνολογιών θα παράσχουν ευέλικτες διδακτικές και μαθησιακές επιλογές καθώς τα κείμενα μπορούν να διευρυνθούν, να απλουστευθούν ή να εμπλουτιστούν, να συνοψιστούν, να οπτικοποιηθούν και να γίνουν εύκολα προσβάσιμα.

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Στόχος αυτής της δράσης (**σχετίζεται με το Υπόεργο 2 και το Υπόεργο 3**) είναι ο μετασχηματισμός των έντυπων Κειμένων (texts) των βιβλίων γλώσσας, Γ' και Δ' Δημοτικού ειδικότερα, σε ψηφιοποιημένη και προσβάσιμη μορφή με βάση τις διαστάσεις και τις αρχές του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση (ΚΣΜ), όπως αυτές αναλύονται συνοπτικά παρακάτω.

Επιμέρους Ενέργειες

Ειδικότερα, δεδομένης της ύπαρξης υλικού από το βιβλίο της γλώσσας Β' Δημοτικού σε ψηφιοποιημένη μορφή (easy to read), ο στόχος της δράσης αυτής είναι: Ο εμπλουτισμός ή/και η προσαρμογή ή/και η τροποποίηση υλικού από τα βιβλία της γλώσσας Γ' και Δ' Δημοτικού (επιλεγμένα κείμενα από το υπάρχον αλλά και επιπλέον υλικό), δίνοντας έμφαση στην ενίσχυση της ενεργητικής εμπλοκής του μαθητή και στην απόκτηση δεξιοτήτων αυτορύθμισης της συμπεριφοράς και της μάθησης, ώστε το παραχθέν υλικό να ανταποκρίνεται και στις περιπτώσεις μαθητών με αναπηρία για τους οποίους αναγνωρίζονται ιδιαίτερότητες στον τομέα της κατανόησης και παραγωγής της γλώσσας.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π3.6.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εγχειρίδιου για τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας που θα περιλαμβάνει στρατηγικές αυτορύθμισης της μάθησης κι ενεργητικής εμπλοκής του μαθητή στο γνωστικό αντικείμενο της γλώσσας στη βάση διαστάσεων του ψηφιοποιημένου υλικού.

Π3.6.2. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού κειμένου σε μορφή easy to read από τα βιβλία γλώσσας (Γ' και Δ' Δημοτικού) – εμπλουτισμένο, προσαρμοσμένο, τροποποιημένο κατά περίπτωση.

Π3.6.3. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εγχειρίδιου με βήμα προς βήμα με οδηγίες για τη χρήση και εφαρμογή του ψηφιοποιημένου υλικού από τα βιβλία γλώσσας (Γ' και Δ' Δημοτικού).

Π3.6.4. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Πορίσματος από την διενέργεια έρευνας για την αποτελεσματικότητα του ψηφιοποιημένου υλικού σε μαθητές/τριες με συγκεκριμένα γενετικά σύνδρομα που συνδέονται με τη νοητική αναπηρία, όπως και παιδιά με άλλες αναπηρίες που χαρακτηρίζονται από δυσκολίες στον τομέα της παραγωγής και κατανόησης της γλώσσας, και προτάσεις για πιθανές επιμέρους προσαρμογές.

Π3.6.5. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού κειμένου σε μορφή easy to read από τα βιβλία Μελέτης Περιβάλλοντος (Γ' και Δ' Δημοτικού) – εμπλουτισμένο, προσαρμοσμένο, τροποποιημένο κατά περίπτωση.

Π3.6.6. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού κειμένου σε μορφή easy to read από τα βιβλία Ιστορίας, (Γ' και Δ' Δημοτικού) – εμπλουτισμένο, προσαρμοσμένο, τροποποιημένο κατά περίπτωση.

Π3.6.7. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού κειμένου σε μορφή easy to read από τα βιβλία Θρησκευτικών (Γ' και Δ' Δημοτικού) – εμπλουτισμένο, προσαρμοσμένο, τροποποιημένο κατά περίπτωση.

Π3.6.8. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού κειμένου σε μορφή easy to read από τα βιβλία Μαθηματικών (Γ' και Δ' Δημοτικού) – εμπλουτισμένο, προσαρμοσμένο, τροποποιημένο κατά περίπτωση.

ΠΕ 3.7. Προσβάσιμο υλικό για μαθητές με κινητική αναπηρία

Οι μαθητές με κινητική αναπηρία αποτελούν έναν ιδιαίτερα σύνθετο και ετερογενή πληθυσμό. Υπάρχουν πολύ μεγάλες διαφορές ως προς το είδος και το βαθμό δυσκολίας της κίνησης, ως προς τη δυνατότητα προφορικής και γραπτής επικοινωνίας, αλλά και ως προς τις συνοδές δυσκολίες που παρουσιάζει η πλειοψηφία των κινητικά ανάπηρων μαθητών. Κλειδί για την πρόσβαση και συμμετοχή σε πολλές δραστηριότητες, για τον έλεγχο του περιβάλλοντος, για την ικανότητα επιλογής, και για ανθρώπινες σχέσεις είναι η υποστηρικτική τεχνολογία και οι ψηφιακές εφαρμογές. Η ανάπτυξη των εφαρμογών συνίσταται από:

1. Εφαρμογή με επέκταση των προηγούμενων λογισμικών που έχουν παραχθεί για την κινητική αναπηρία με επιπλέον κατηγορίες δραστηριοτήτων που μέχρι τώρα δεν καλύπτονται επαρκώς: αυτοφροντίδα, συναισθήματα, κυκλοφοριακή αγωγή, χρονική ακολουθία (με εικόνες και μικρές ιστορίες), παρατηρητικότητα - συγκέντρωση προσοχής, οπτική αντίληψη, αιτία – αποτέλεσμα (αντιστοίχιση), αιτία – συμπλήρωση του αποτελέσματος από τον μαθητή, αποτέλεσμα – συμπλήρωση της αιτίας από το μαθητή, ολοκλήρωση ιστοριών (ιστορίες που μπορούν να δεχτούν διαφορετικό τέλος)
2. Εφαρμογή για την κοινωνική ζωή. Η δυσκολία στην κίνηση και η έλλειψη προσβασιμότητας αναγκάζει τα παιδιά με κινητική αναπηρία να έχουν φτωχές εικόνες της «αληθινής ζωής». Οι δυνατότητες εξερεύνησης του περιβάλλοντος (του σχολείου, της γειτονιάς, της πόλης τους) χωρίς τη βοήθεια συνοδού, είναι ελάχιστες. Η εφαρμογή θα περιλαμβάνει αλληλεπιδραστικές δραστηριότητες που μπορούν να εκτελεστούν και ατομικά και ομαδικά με εικονικές επισκέψεις σε καταστήματα, υπηρεσίες, μουσεία κλπ.
3. Εφαρμογή πραγματολογικής χρήσης της γλώσσας με λειτουργικό λεξιλόγιο, έννοιες, φράσεις και γλωσσικές δραστηριότητες που ένα παιδί συναντά στην καθημερινότητά του. Η εφαρμογή θα έχει δυνατότητες παραμετροποίησης του περιεχομένου, και του επιπέδου υποστήριξης (χρόνος αναμονής, διεπαφή πρόσβασης, καταγραφή επιδόσεων, αρχείο με το ιστορικό του κάθε μαθητή κλπ).

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Στόχος είναι η επέκταση προηγούμενων λογισμικών με εφαρμογές που θα περιλαμβάνουν επιλογή πρόσβασης στο περιεχόμενο με πληκτρολόγιο, οθόνη αφής, διακόπτες (και μονό και διπλό) και ποντίκι. Όλες οι δραστηριότητες θα μπορούν να εκτελεστούν και ατομικά και συνεργατικά (δύο χρήστες).

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π3.7.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εκπαιδευτικού περιεχομένου για την εφαρμογή με κατηγορίες δραστηριοτήτων που μέχρι τώρα δεν καλύπτονται επαρκώς για την Γ' έως ΣΤ' Δημοτικού.

Π3.7.2. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εκπαιδευτικού περιεχομένου για την κοινωνική ζωή και την εξερεύνηση του περιβάλλοντος μαθητών με κινητική αναπηρία.

ΠΕ 3.8. Εικαστικό Εκπαιδευτικό Υλικό για μαθητές με αναπηρία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

Η τέχνη είναι πρόσφορο μέσο διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης. Παρατηρήσεις, πειραματισμοί, αναζήτηση πληροφοριών από έργα τέχνης και βιβλία, μουσεία, ΜΜΕ, διαδίκτυο, εμπλουτίζουν το αντικείμενο του τομέα των εικαστικών τεχνών και το μετατρέπουν σε εμπειρία ζωής. Σήμερα στην εκπαίδευση χρησιμοποιούμε τον όρο Εικαστικές Τέχνες με ευρύτερο περιεχόμενο που αγκαλιάζει πλέον όλες τις τέχνες και σίγουρα και τα νέα μέσα.

Προτείνονται εικαστικές δραστηριότητες όπου, για παράδειγμα, η εκμάθηση των χειρομορφών της ελληνικής νοηματικής γλώσσας πραγματώνεται με την κατασκευή μπισκότων στα σχήματα των χειρομορφών ή/και οι συντακτικές δομές της νοηματικής κατανοούνται νοητικά με ζωγραφική απόδοση των χειρομορφών και των συνδεδεμένων νοημάτων σε ομαδικό έργο το οποίο ομαδικό έργο χρησιμοποιείται ως εκπαιδευτικό εργαλείο και στο μάθημα της Γλώσσας. Στην περίπτωση, για παράδειγμα τυφλών μαθητών, προτείνεται εικαστική άσκηση sound-art στην οποία οι συμμετέχοντες προσεγγίζουν το περιβάλλον και τη φύση συλλέγοντας και καταγράφοντας ακουστικές εμπειρίες τις οποίες θα επεξεργασθούν ψηφιακά.

Ορισμένες σύγχρονες καλλιτεχνικές πρακτικές συμπεριλαμβάνουν happenings, performances, παραστάσεις, δραματοποιημένες βιωματικές ασκήσεις και γενικά αισθητικές εμπειρίες που χρησιμοποιούν το χορό, το θέατρο του δρόμου κ.ά. έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να έχουν την ευκαιρία να αποκαταστήσουν το αίσθημα του χρόνου, του χώρου και το πολύ σημαντικό για τα παιδιά με αναπηρία, την ανάπτυξη του αισθήματος της ταυτότητός τους.

Σημαντική στο σχεδιασμό των δράσεων κρίνεται η εκπαιδευτική αρχή ότι οι δημιουργικές διαδικασίες σχεδιάζονται βάσει των δεξιοτήτων και, προσοχή, όχι μόνο βάσει των δυσκολιών των μαθητών, πάντα βέβαια με γνώμονα τα χαρακτηριστικά των προαναφερθέντων ομάδων. Έχει παρατηρηθεί συχνά το φαινόμενο εικαστικές δραστηριότητες να υλοποιούνται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αναπηρία του μαθητή με αποτέλεσμα να παρατηρούνται δράσεις που βασίζονται κυρίως στη μειονεξία και που υπενθυμίζουν στο μαθητή τι δεν μπορεί να κάνει και όχι τι μπορεί, για παράδειγμα, υπερβολική χρήση τραγουδιών μετά μουσικής σε θεατρικό δρώμενο με κωφά παιδιά. Στο παράδειγμα αυτό αντιπαρατίθεται μία διαφορετική προσέγγιση στην οποία τα κωφά παιδιά εξερευνούν τη μετατροπή των ήχων σε οπτικά φαινόμενα οργανώνοντας και χαρτογραφώντας τον κόσμο τους. Μέσω μίας θετικής προσέγγισης απαλείφεται η ματαίωση και ενδυναμώνεται η αυτοεκτίμηση· όλα τα παιδιά αναπτύσσονται καλλιτεχνικά, το καθένα με τον τρόπο του. Τα καλλιτεχνικά υλικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να παραχθούν εικαστικά έργα που να αντανακλούν τις ικανότητες και όχι τις ανεπάρκειές τους. Η Τέχνη είναι σε θέση να συμβάλλει στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας του μαθητή με αναπηρία και στην κατανόηση της ατομικότητάς του καθώς και της πολιτισμικής του ταυτότητας με στόχο την πιθανή μελλοντική συμμετοχή του στην αναπηρική κοινότητα εάν και εφόσον το επιθυμεί.

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Η δράση στοχεύει στον εμπλουτισμό της διδακτέας ύλης και την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού στον τομέα των Εικαστικών Τεχνών για μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με αναπηρία που είτε φοιτούν σε ειδικά σχολεία είτε σε σχολεία γενικής εκπαίδευσης. Στο έργο θα σχεδιαστούν εικαστικές δραστηριότητες που θα αναπτύσσονται ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες επτά (7) ομάδων του πληθυσμού των μαθητών με αναπηρία: Διαταραχή αυτιστικού φάσματος, Κινητική αναπηρία, Κώφωση/βαρηκοΐα, Ελαφρά νοητική αναπηρία, Τύφλωση/μερική όραση, Προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης και Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες.

Οι εικαστικές αυτές δραστηριότητες θα λαμβάνουν υπ' όψιν τους τις δεξιότητες που αναπτύσσει η κάθε υποομάδα βάσει των ιδιαιτεροτήτων και των χαρακτηριστικών της εκάστοτε αναπηρίας. Ένας από τους βασικούς στόχους στο συγκεκριμένο ηλικιακό φάσμα είναι και η συμφιλώση με την αναπηρία μέσω της τέχνης.

Οι εικαστικές αυτές δραστηριότητες θα είναι είτε ατομικές είτε ομαδικές και θα βασίζονται στις διδακτικές και παιδαγωγικές προσεγγίσεις στο σχολείο του 21ου αιώνα όπου οι εικαστικές τέχνες δεν έχουν πλέον διαχωρισμούς και δύνανται να συμπεριλαμβάνουν προτάσεις από όλα τα πεδία της τέχνης καθώς και να συνδέουν δημιουργικά διαφορετικούς μαθησιακούς τομείς.

Οι εικαστικές δραστηριότητες θα εξοικειώνουν τα παιδιά με όλους τους τομείς των εικαστικών και εφαρμοσμένων τεχνών όπως ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, κεραμική, γυψοτεχνία, κινούμενο σχέδιο, χαρτοδιπλωτική, κ.ά. Με άξονα την αισθητική αγωγή σε ορισμένες από τις δραστηριότητες θα διαπλέκονται περιεχόμενα και στόχοι άλλων διδακτικών, γνωστικών αντικειμένων. Παράλληλα με τις ατομικές ασκήσεις θα προταθούν διαθεματικά σχέδια εργασίας, είτε συνθετικές είτε ομαδικές εργασίες, που να συνδέουν την τέχνη με τα άλλα εκπαιδευτικά θέματα του σχολικού προγράμματος με στόχο την αυτενέργεια και την ενεργό συμμετοχή των μαθητών με αναπηρία/μαθησιακές δυσκολίες.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π3.8.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εκπαιδευτικού περιεχομένου με εικαστικές δραστηριότητες, εικαστικών εκπαιδευτικών δράσεων, ασκήσεων & projects των μαθητών με αναπηρία για την Γ' έως ΣΤ' Δημοτικού.

ΠΕ3.9. Ανάπτυξη καθολικά σχεδιασμένου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού για τα μαθηματικά της Ε' τάξης Δημοτικού, για μαθητές γενικής και ειδικής εκπαίδευσης.

Το εν ισχύ διδακτικό πακέτο Μαθηματικών για τη Ε' τάξη του Δημοτικού, στο πλαίσιο των καταγραφών, διαχρονικά, των απόψεων των εκπαιδευτικών και των Σχολικών Συμβούλων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο σκεπτικισμό για τον τρόπο που διαχειρίζεται μια σειρά από ζητήματα όπως:

- Επιλογή και διαχείριση δραστηριοτήτων,
- Πυκνότητα και ποσότητα διδασκόμενης ύλης,
- Σαφήνεια στόχων,
- Οργάνωση θεματικών ενοτήτων,
- Δυσκολία των εκπαιδευτικών στη διδασκαλία των περιεχομένων.

Επιπλέον η τάξη Ε' του Δημοτικού Σχολείου αποτελεί κρίσιμο σταθμό στην εξέλιξη της μαθηματικής σκέψης των μαθητών, καθώς βρίσκεται στο κατώφλι του αφαιρετικού σταδίου για τη μαθηματική εκπαίδευση των μαθητών του Δημοτικού. Για τους ανωτέρω λόγους θα σχεδιαστεί από την αρχή εκπαιδευτικό υλικό της γενικής εκπαίδευσης που θα καλύπτει μαθητές γενικής και ειδικής εκπαίδευσης. Με αφορμή την απόφαση του ΙΕΠ για αλλαγή του βιβλίου των μαθηματικών της Ε' τάξης θα επιχειρήσουμε τον καθολικό σχεδιασμό του. Η συγγραφική ομάδα του βιβλίου θα συνεργαστεί με την Ομάδα επιστημονικής καθοδήγησης του έργου και θα εκδοθεί ένα πολυμεσικό και απόλυτα προσβάσιμο εκπαιδευτικό υλικό για όλους του μαθητές.

Η διαδικασία ανάπτυξης του βιβλίου ακολουθεί την αρχή της Καθολικής Σχεδίασης. Οι παραγόμενοι μορφότευποι θα μπορούν να εφαρμοστούν στις Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής που διαθέτει το ΥΠ.Π.Ε.Θ.

στους μαθητές με αναπηρία. Το βιβλίο θα διατίθεται στους εξής μορφότευπους: απλό κείμενο (plain text), προσβάσιμο εμπλουτισμένο κείμενο (rich text format), προσβάσιμο επισημειωμένο κείμενο (accessible markup – XML), DAISY, ηχητική απόδοση με φυσική φωνή και σε αναγκαίες περιπτώσεις σε συνθετική φωνή (audio – MP3), ψηφιακή μορφή έτοιμη προς εκτύπωση braille κειμένου (braille-ready), βιβλίο σε ανάγλυφη γραφή braille, μορφοποιημένο κείμενο για εκτύπωση σε μεγεθυμένη μορφή (large-print-ready), βιβλίο σε μεγεθυμένη εκτύπωση, απτικά ανάγλυφα σχήματα και σε μορφή video στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, φέροντα και υπότιτλους.

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Η ανάπτυξη καθολικά σχεδιασμένου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού για τα μαθηματικά της Ε' τάξης Δημοτικού, για μαθητές γενικής και ειδικής εκπαίδευσης.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π3.9.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εκπαιδευτικού περιεχομένου, Καθολικά σχεδιασμένο, για τα μαθηματικά της Ε' τάξης Δημοτικού, για μαθητές γενικής και ειδικής εκπαίδευσης.

ΠΕ. 3.10 Ανάπτυξη εργαλείων για την παιδαγωγική αξιολόγηση

Επειδή η αξιολόγηση είναι αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και συμβάλλει καθοριστικά στη διαμόρφωση του καταλληλότερου εξατομικευμένου εκπαιδευτικού προγράμματος για κάθε μαθητή, είναι αναγκαία η ανάπτυξη εργαλείων αξιολόγησης που να συμβάλλουν σε μια σφαιρική δυναμικού τύπου αξιολογική διαδικασία. Για το λόγο αυτό κρίνεται αναγκαία η ανάπτυξη αυτού του υλικού και αποτελεί στόχο της παρούσας δράσης.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π3.10.1 Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εργαλείου παιδαγωγικής αξιολόγησης των μαθητών από τους εκπαιδευτικούς προκειμένου να συντάσσουν το εξατομικευμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης.

Δράση 4. Δράσεις ανάπτυξης εξειδικευμένου εκπαιδευτικού υλικού προσβάσιμου από μαθητές με αναπηρίες, ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για όλες τις τάξεις του Δημοτικού σχολείου

Δράση 4.1. Ανάπτυξη ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού για μαθητές με προβλήματα όρασης

Η οριζόντια και κάθετη ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων για τον κώδικα Braille και την κινητικότητα και τον προσανατολισμό είναι υψίστης σημασίας για την ανεξάρτητη διαβίωση των ατόμων με πρόβλημα όρασης.

Συγκεκριμένα, η γνώση και η χρήση του κώδικα Braille από τα άτομα με πρόβλημα όρασης συμβάλλει στην ανάπτυξη του αναδυόμενου, βασικού και λειτουργικού αλφαριθμητισμού για την απόκτηση ολοκληρωμένης σχολικής εκπαίδευσης και ισότιμη συμμετοχή σε ευκαιρίες διά βίου μάθησης και εκπαίδευσης.

Το υλικό που θα αναπτυχθεί αναφορικά με την απτική αντίληψη, τις απτικές στρατηγικές, τα τεστ αξιολόγησης της αναγνωστικής ικανότητας, τις στρατηγικές ανάπτυξης και βελτίωσης της αναγνωστικής ικανότητας, τη διδασκαλία της αρχικής ανάγνωσης και τις μεθόδους αποκωδικοποίησης, την ταχύτητα ανάγνωσης και τις τεχνικές βελτίωσής της, την πρώιμη διδασκαλία γραφής και ανάγνωσης της Braille, αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στην αποτελεσματικότερη διδασκαλία της braille από τους εκπαιδευτικούς και στην υποστήριξη των μαθητών που είναι αναγνώστες της braille. Περαιτέρω, το αναλυτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης στην ανάγνωση και γραφή της braille και η πιλοτική ανάπτυξη συντομεύσεων για τον ελληνικό κώδικα braille, αναμένεται να δώσουν σημαντική ώθηση στη διδασκαλία και χρήση του κώδικα από τα άτομα με τύφλωση τα επόμενα χρόνια. Αυτή η παράμετρος φαίνεται ιδιαίτερα κρίσιμη αν λάβουμε υπόψη τη συνεχή μείωση του αριθμού των αναγνωστών της braille.

Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων κινητικότητας και προσανατολισμού από την παιδική ηλικία μπορεί να δημιουργήσει τις καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις για τη μετέπειτα σχέση και αλληλεπίδραση του ατόμου με το περιβάλλον και να θέσει τα θεμέλια για τη μετέπειτα ανεξάρτητη μετακίνηση στο χώρο, την ανεξάρτητη διαβίωση και τη βελτιστοποίηση της ποιότητας ζωής του ατόμου με πρόβλημα όρασης. Ως εκ τούτου, κρίνεται απαραίτητη η συστηματική και πληρέστερη δυνατή εκπαίδευση σε δεξιότητες κινητικότητας και προσανατολισμού ήδη από τα αρχικά στάδια της οπτικής αναπηρίας ενός ατόμου. Το υλικό που θα αναπτυχθεί αναφορικά με το βασικό θεωρητικό πλαίσιο της αγωγής/εκπαίδευσης προσανατολισμού και κινητικότητας και της εκπαίδευσης δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης, το πρόγραμμα εκπαίδευσης Προσανατολισμού και Κινητικότητας, το πρόγραμμα Καθημερινής Διαβίωσης και τα σχέδια διδασκαλίας δεξιοτήτων προσανατολισμού, κινητικότητας και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης, αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης των παιδιών και, γενικότερα, των ατόμων με πρόβλημα όρασης στο συγκεκριμένο πεδίο. Από την άλλη πλευρά, τα εργαλεία/ τεστ που θα αναπτυχθούν θεωρούνται απαραίτητα (δεδομένης της φανεράς έλλειψής τους) τόσο για την αρχική αξιολόγηση και ανίχνευση δυσκολιών σε συγκεκριμένες δεξιότητες όσο και για την αξιολόγηση της προόδου του μαθητή στην πορεία εξέλιξης της εκπαίδευσης. Τέλος, η παροχή τεχνογνωσίας για την κατασκευή βοηθημάτων κινητικότητας και προσανατολισμού θα παρέχει σημαντική υποστήριξη τόσο στους εκπαιδευτές κινητικότητας όσο και στους ίδιους τους μαθητές με πρόβλημα όρασης.

ΠΕ4.1. Ανάπτυξη υλικού για την εκπαίδευση στην ανάγνωση και γραφή της braille

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Στο πλαίσιο της δράσης θα αναπτυχθεί ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές με προβλήματα όρασης που αναφέρεται στη διδασκαλία της Ελληνικής Braille, ασκήσεις προανάγνωσης και διδακτικές στρατηγικές για τον Braille αλφαριθμητισμό που θα περιλαμβάνει:

1. Το βασικό θεωρητικό πλαίσιο σχετικά με την εκπαίδευση στη braille, υπό τις εξής ενότητες/ πεδία: βασικοί ορισμοί, έννοιες, προεκτάσεις εκμάθησης και χρήσης του κώδικα, απτική αντίληψη, απτικές στρατηγικές, κώδικας braille της ελληνικής και αγγλικής γλώσσας, μαθηματικός κώδικας nemeth, τεστ αξιολόγησης της αναγνωστικής ικανότητας, αρχική ανάγνωση και μέθοδοι αποκωδικοποίησης, ταχύτητα ανάγνωσης και τεχνικές βελτίωσης της ταχύτητας, πρώιμη διδασκαλία γραφής και ανάγνωσης της braille (pro-braille), κειμενικά είδη για περαιτέρω εξάσκηση. Μέσα και τεχνικές παραγωγής και εκτύπωσης της Braille (συσκευές και μέσα υποστηρικτικής τεχνολογίας).
2. Αναλυτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης στην ανάγνωση και γραφή της braille, που να οργανώνεται με βάση τρεις γενικές θεματικές ενότητες: 1) αναδυόμενος αλφαριθμητισμός, 2) βασικός αλφαριθμητισμός και 3) λειτουργικός αλφαριθμητισμός. Σε κάθε θεματική ενότητα θα προτείνονται στρατηγικές, δραστηριότητες, υλικά και πηγές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς, ώστε να βοηθήσουν τους μαθητές να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για να επιτύχουν τους στόχους τους.
3. Εργαλείο αξιολόγησης της αναγνωστικής ικανότητας.
4. Στρατηγικές ανάπτυξης και βελτίωσης της αναγνωστικής ικανότητας.
5. Πιλοτική εφαρμογή για την ανάπτυξη συντομεύσεων στον ελληνικό κώδικα braille, κατά την οποία θα

αναπτυχθούν συντομεύσεις και θα αξιολογηθούν από τυφλά άτομα.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π4.1.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εκπαιδευτικού περιεχομένου για το πρόγραμμα εκπαίδευσης στην ανάγνωση και γραφή της braille.

ΠΕ4.2. Αγωγή Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης τυφλών μαθητών

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού που θα περιλαμβάνει:

1. Βασικό θεωρητικό πλαίσιο της αγωγής/εκπαίδευσης προσανατολισμού και κινητικότητας και της εκπαίδευσης δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης υπό τις εξής ενότητες/πεδία: βασικοί ορισμοί, έννοιες, γνώση του σώματος και των λειτουργιών του, κινητική ανάπτυξη και κινητικές δεξιότητες, δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης, αντίληψη και γνώση του εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, χωρικές δεξιότητες, προσβασιμότητα του χώρου, προγράμματα προσανατολισμού και κινητικότητας, προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης, δεξιότητες προσανατολισμού και κινητικότητας, βοηθήματα προσανατολισμού και κινητικότητας.
2. Ολοκληρωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης στον Προσανατολισμό και την Κινητικότητα που να στηρίζεται στη λειτουργική προσέγγιση. Το πρόγραμμα θα αφορά την ανάπτυξη των δεξιοτήτων προσανατολισμού και κινητικότητας σε διαφορετικά περιβάλλοντα/ χώρους. Ο σχεδιασμός του προγράμματος θα πρέπει να στηρίζεται σε ήδη υπάρχοντα ολοκληρωμένα προγράμματα προσανατολισμού και κινητικότητας που χρησιμοποιούνται στη χώρα μας ή σε άλλες χώρες. Με τον όρο ολοκληρωμένα αναφερόμαστε σε προγράμματα που συμπεριλαμβάνουν, πέρα από τις βασικές δεξιότητες προσανατολισμού και κινητικότητας, όλες εκείνες τις δεξιότητες και έννοιες που θεωρούνται απαραίτητες για την επιτυχή ανάπτυξη των δεξιοτήτων προσανατολισμού και κινητικότητας, αλλά και για την επιτυχημένη επικοινωνία με τον ειδικό προσανατολισμού και κινητικότητας.
3. Πρόγραμμα εκπαίδευσης/ αγωγής δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης.
4. Εργαλείο αξιολόγησης Προσανατολισμού και Κινητικότητας που να στηρίζεται στη λειτουργική προσέγγιση. Το εργαλείο θα πρέπει να στηρίζεται σε διεθνή πρότυπα, να επιτρέπει τόσο τη σύντομη όσο και την αναλυτική/ σε βάθος αξιολόγηση και να συμπεριλαμβάνει διαφορετικές μεθόδους, όπως συνεντεύξεις, λίστες ελέγχου, ερωτηματολόγια και τεστ δεξιοτήτων.
5. Εργαλεία αξιολόγησης βασικών χωρικών δεξιοτήτων (spatial skills): γνώση του σώματος, νοητική περιστροφή, αντίληψη προοπτικής, κωδικοποίηση κοντινού και μακρινού χώρου.
6. Εργαλείο αξιολόγησης δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης.
7. Σχέδια διδασκαλίας δεξιοτήτων προσανατολισμού και κινητικότητας.
8. Σχέδια διδασκαλίας δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης.
9. Αρχές κατασκευής και μέθοδοι παραγωγής βοηθημάτων Προσανατολισμού και Κινητικότητας: απτικά μοντέλα, χάρτες αφής, λεκτικά και ακουστικά βοηθήματα, απτικοακουστικά βοηθήματα.
10. Τεχνικές ανάγνωσης χαρτών αφής.
11. Κατασκευή απτικών και απτικοακουστικών βοηθημάτων προσανατολισμού και κινητικότητας για αυτόνομη κίνηση στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον του σχολείου.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π4.2.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εκπαιδευτικού περιεχομένου για την Αγωγή Κινητικότητας Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης τυφλών μαθητών.

ΠΕ4.3. Ανάπτυξη απτικής νοηματικής επικοινωνίας για μαθητές με τύφλωση και πολλαπλές αναπηρίες και τυφλοκώφωση**Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα**

Εξαιτίας της μειωμένης πρόσβασης στους συμβατικούς τρόπους επικοινωνίας (λόγος, γραφή, βλεμματική επαφή), τα άτομα με πολλαπλές αναπηρίες και σοβαρά προβλήματα όρασης -MDVI-Multiple Disabilities and Visual Impairments- (τύφλωση και αυτισμός, τύφλωση και κινητική αναπηρία, τύφλωση και νοητική υστέρηση, τυφλοκώφωση, εγκεφαλική παράλυση, νευρολογικά προβλήματα και άλλα προβλήματα υγείας) χρειάζονται εναλλακτικές μορφές επικοινωνίας είτε για να προσλάβουν (receptive communication), είτε για να αποδώσουν (expressive communication) πληροφορίες.

Η κατανόηση του πώς τα άτομα με πολλαπλές αναπηρίες και σοβαρά προβλήματα όρασης λαμβάνουν και επεξεργάζονται τις πληροφορίες μέσω της αφής έχει στενή σχέση με το σχεδιασμό και την εφαρμογή κατάλληλης εκπαιδευτικής και θεραπευτικής παρέμβασης, που να ανταποκρίνεται στις ικανότητες και τις ανάγκες του κάθε ατόμου εξατομικευμένα. Αυτό συμπεριλαμβάνει το ότι οι επαγγελματίες δεσμεύονται στην ανάπτυξη και την προώθηση της επικοινωνίας που έχει απτικό μέρος π.χ. απτικά σύμβολα, «σύμβολα αντικειμένων», «αντικείμενα αναφοράς» κτλ.

Η ανίχνευση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων είναι δυσχερής όταν οι μαθητές έχουν πολλαπλές αναπηρίες και σοβαρά προβλήματα όρασης και ιδιαίτερα όταν παρουσιάζουν διπλή αισθητηριακή διαταραχή (τυφλοκώφωση).

Επομένως, προτείνεται η δημιουργία πολυμεσικού υλικού, το οποίο αναγνωρίζει τη διαφοροποιημένη αλληλουχία ανάπτυξης και την ετερογένεια ανάμεσα στους μαθητές με πολλαπλές αναπηρίες και σοβαρά προβλήματα όρασης, εξαιτίας της επιρροής που οι αισθητηριακές δυσκολίες σε συνδυασμό με άλλη/ες διαταραχές και η επιρροή που έχει ο συνδυασμός αυτός στην κοινωνική, επικοινωνιακή, συναισθηματική και γνωστική ανάπτυξη του παιδιού.

Επιμέρους ενέργειες

1. Από τη λίστα επικοινωνίας MacArthur θα γίνει επιλογή στις έννοιες και στην κατηγοριοποίησή τους. Οι επιλεγόμενες έννοιες (100-150) θα αποτελέσουν τη βάση ενός πολυμεσικού- πολυαισθητηριακού υλικού με διπλή εφαρμογή, ως:

- λεξικό απτικής νοηματικής γλώσσας
- λίστα ανίχνευσης επικοινωνιακού λεξιλογίου

2. Με τη χρήση αυτού του υλικού ο εκπαιδευτικός των μαθητών με πολλαπλές αναπηρίες, θα δύναται αρχικά να προσδιορίσει το επικοινωνιακό λεξιλόγιο του μαθητή και παράλληλα να συγκροτήσει ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με στόχο τη διεύρυνση και αξιολόγηση του επικοινωνιακού λεξιλογίου. Η δομή του βιβλίου επικοινωνίας περιλαμβάνει:

- ομαδοποίηση των εννοιών σε ενότητες
- ξεχωριστά τεύχη ανά εννοιολογική ενότητα
- απεικόνιση της κάθε έννοιας με απτικό σκίτσο (Thermoform)
- απεικόνιση του νοήματος απτικά
- αναγραφή της κάθε έννοιας σε γραφή βλεπόντων και γραφή Braille
- οδηγίες για τον τρόπο εκφοράς κάθε απτικού νοήματος
- το σύνολο των εννοιών σε ηλεκτρονική μορφή
- το σύνολο των απτικών νοημάτων σε ηλεκτρονική μορφή (videos)
- οδηγίες προς τον εκπαιδευτικό
- οδηγίες προς τους γονείς

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π4.3.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εκπαιδευτικού περιεχομένου για την ανάπτυξης απτικής νοηματικής επικοινωνίας.

ΠΕ4.4. Διδασκαλία της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) ως πρώτη γλώσσα για την Γ' Δημοτικού

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Το εκπαιδευτικό υλικό θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη ψηφιακού και έντυπου εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία της ΕΝΓ στη Γ τάξη του δημοτικού σχολείου. Ειδικότερα το υλικό θα αφορά τη δημιουργία πολυμεσικού ηλεκτρονικού βιβλίου καθώς και έντυπου εγχειριδίου για τη διδασκαλία της ΕΝΓ στην Γ τάξη του δημοτικού σχολείου.

Το υλικό, ψηφιακό και έντυπο θα σχεδιαστεί για πρώτη φορά από ομάδα εξειδικευμένων εκπαιδευτικών - φυσικών νοηματιστών με βάση το ΑΠΣ της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο 2004: <http://www.prosvasimo.gr/docs/pdf/Analytika-Programmata-Eidikhs-Agwghs-kai-Ekpaideushs/A.P.S.-Ellhnikhs-Nohmatikhs-Glwssas.pdf> που αφορά στην αντίστοιχη τάξη του δημοτικού σχολείου.

Επιμέρους ενέργειες

Η ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού θα ανατεθεί σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας και το υλικό που θα παραχθεί θα πρέπει να ακολουθεί τις προδιαγραφές που αναπτύχθηκαν από την αντίστοιχη ομάδα επιστημονικής τεκμηρίωσης του ΙΕΠ στο έργο «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού & εποπτικού υλικού για μαθητές με αναπηρίες» και οι οποίες θα επικαιροποιηθούν στο παρόν έργο από την ομάδα επιστημονικής τεκμηρίωσης του ΙΕΠ. Ο ανάδοχος θα έχει την ευθύνη αναπαραγωγής του ψηφιακού και έντυπου υλικού σε αριθμό αντιτύπων αντίστοιχο του μαθητικού πληθυσμού.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π4.4.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εκπαιδευτικού περιεχομένου για την διδασκαλία της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) ως πρώτη γλώσσα για την Γ' Δημοτικού.

ΠΕ4.5. Διδασκαλία της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) ως πρώτη γλώσσα για την Δ' Δημοτικού

Στόχοι/ επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Το εκπαιδευτικό υλικό θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη ψηφιακού και έντυπου εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία της ΕΝΓ στη Δ τάξη του δημοτικού σχολείου. Ειδικότερα το υλικό θα αφορά τη δημιουργία πολυμεσικού ηλεκτρονικού βιβλίου καθώς και έντυπου εγχειριδίου για τη διδασκαλία της ΕΝΓ στην Δ τάξη του δημοτικού σχολείου.

Το υλικό, ψηφιακό και έντυπο θα σχεδιαστεί για πρώτη φορά από ομάδα εξειδικευμένων εκπαιδευτικών - φυσικών νοηματιστών με βάση το ΑΠΣ της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (Π.Ι., 2004: (http://www.pi-schools.gr/special_education/noimatiki/noimatiki-part-00.pdf) που αφορά στην αντίστοιχη τάξη του δημοτικού σχολείου.

Επιμέρους ενέργειες

Η ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού θα ανατεθεί σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας και το υλικό που θα παραχθεί θα πρέπει να ακολουθεί τις προδιαγραφές που αναπτύχθηκαν από την αντίστοιχη ομάδα επιστημονικής τεκμηρίωσης του ΙΕΠ στο έργο «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού & εποπτικού υλικού για μαθητές με αναπηρίες» και οι οποίες θα επικαιροποιηθούν στο παρόν έργο από την ομάδα επιστημονικής τεκμηρίωσης του ΙΕΠ. Ο ανάδοχος θα έχει την ευθύνη αναπαραγωγής του ψηφιακού και έντυπου υλικού σε αριθμό αντιτύπων αντίστοιχο του μαθητικού πληθυσμού.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ.

Π4.5.1. Ένα (1) δείγμα ενδεικτικού Εκπαιδευτικού περιεχομένου για την διδασκαλία της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) ως πρώτη γλώσσα για την Δ' Δημοτικού.